

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT**

Prishtinë, më 23 mars 2023
Nr. Ref.:AGJ 2140/23

AKTGJYKIM

në

rastin nr. KI108/22

Parashtrues

“Metalinvest SH. A.”

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit [AC-I-19-0213] të
Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për
Çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, të 16 marsit 2022**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Gresa Caka-Nimani, kryetare
Bajram Ljatifi, zëvendëskryetar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
Safet Hoxha, gjyqtar
Radomir Laban, gjyqtar
Remzije Istrefi-Peci, gjyqtare
Nexhmi Rexhepi, gjyqtar dhe
Enver Peci, gjyqtar

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga “Metalinvest SH. A.” nga Smedereva, Republika e Serbisë (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës). Parashtruesi i kërkesës përfaqësohet nga Visar Ostrozubi, avokat nga Prizreni.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin [AC-I-19-0213] e 16 marsit 2022 të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për Çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit i DHPGJS-së) në lidhje me Aktgjykimin [C-IV-14-5731] e 21 nëntorit 2019 të Kolegjit të Specializuar të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për Çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së).
3. Aktgjykimi i kontestuar [AC-I-19-0213] i Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së i është dorëzuar përfaqësuesit të parashtruesit të kërkesës më 25 mars 2022.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes së kësaj kërkesë është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjyqimeve të kontestuara, përmes të cilave, pretendohet se parashtruesit të kërkesës i janë shkelur të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] paragrafët 1 dhe 2, nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] dhe nenin 102 [Parimet e Përgjithshme të Sistemit Gjyqësor] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), si dhe me nenin 6 (E drejta për në proces të rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në paragrafin 4 të nenit 21 [Parimet e Përgjithshme], paragrafët 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, në nenet 22 [Procedimi i kërkesës] dhe 47 [Kërkesa individuale] të Ligjit nr. 03/L-121 për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 32 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 22 korrik 2022, përfaqësuesi i parashtruesit të kërkesës përmes postës e dërgoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata). Gjykata e pranoi dhe regjistroi kërkesën e parashtruar më 26 korrik 2022.
7. Më 29 korrik 2022, Gjykata e njoftoi përfaqësuesin e parashtruesit për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga ai që të dorëzojë në Gjykatë autorizimin për përfaqësim. Të njëjtën ditë, një kopje e kërkesës i është dërguar edhe Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së.
8. Më 2 gusht 2022, Kryetarja e Gjykatës, përmes Vendimit [GJR. KI108/22] caktoi gjyqtaren Remzije Istrefi-Peci gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Selvete Gërxxhaliu-Krasniqi (kryesuese), Safet Hoxha dhe Radomir Laban (anëtarë).
9. Më 15 gusht 2022, përfaqësuesi i parashtruesit të kërkesës e dorëzoi në Gjykatë autorizimin për përfaqësim.

10. Më 12 tetor 2022, Gjykata i dërgoi një shkresë Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme, në të cilën kërkoi që ajo të dorëzojë në Gjykatë dëshminë se kur Aktgjykimi i kontestuar i është dorëzuar përfaqësuesit të parashtruesit të kërkesës ose parashtruesit të kërkesës.
11. Të njëjtën ditë, Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme dërgoi përmes postës elektronike fletëkthesën, në bazë të së cilës mund të konkludohet se Aktgjykimi i kontestuar i Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së i është dorëzuar përfaqësuesit të parashtruesit të kërkesës më 25 mars 2022.
12. Gjatë analizës së kërkesës, Gjykata vërejti se përfaqësuesi i parashtruesit të kërkesës nuk i dorëzoi në Gjykatë të gjitha faqet e Aktgjykimit të kontestuar dhe për rrjedhojë, Gjykata, më 19 tetor 2022, i dërgoi një shkresë përfaqësuesit të parashtruesit të kërkesës në të cilën kërkoi që Aktgjykimi i kontestuar të dorëzohet në Gjykatë në tërësi.
13. Më 31 tetor 2022, përfaqësuesi i parashtruesit të kërkesës i dorëzoi në Gjykatë faqet e kërkuara të Aktgjykimit të kontestuar.
14. Më 16 dhjetor 2022, gjyqtari Enver Peci dha betimin para Presidentes së Republikës së Kosovës, me ç'rast filloi mandati i tij në Gjykatë.
15. Më 25 janar 2023, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtares raportuese dhe me shumicë i rekomandoi Gjykatës pranueshmërinë e kërkesës.
16. Në përputhje me rregullin 62 (Mendimet konkurruese) të Rregullores së punës të Gjykatës, gjyqtari Radomir Laban ka përgatitur mendim konkurrues, i cili do të publikohet së bashku me këtë Aktgjykim.

Përmbledhja e fakteve

17. Nga shkresat e lëndës rezulton se parashtruesi i kërkesës është një kompani e cila që nga viti 1997 ka pasur bashkëpunim afarist me kompaninë "Ferronikeli". Ky bashkëpunim afarist nënkuptonte që parashtruesi i kërkesës të dorëzonte produktet e tij që ishin të nevojshme për afarizmin e kompanisë "Ferronikeli". Gjatë periudhës së bashkëpunimit afarist, parashtruesi i kërkesës i dorëzoi kompanisë "Ferronikeli" produkte në vlerë prej 1,506,463.00 dinarë të atëhershëm jugosllavë.
18. Më 16 dhjetor 1997, parashtruesi i kërkesës dhe kompania "Ferronikeli" nënshkruan një Procesverbal, me anë të të cilit kompania "Ferronikeli" merr përsipër detyrimin financiar të cilin e ka ndaj parashtruesit të kërkesës në emër të borxhit.
19. Sipas parashtruesit të kërkesës, në cilësinë e paditësit, më 26 nëntor 1998, ai paraqiti përmes postës padi në Gjykatën Ekonomike të Qarkut në Prishtinë, kundër të paditurës, kompanisë "Ferronikeli" për shlyerjen e borxhit.
20. Në shkresat e lëndës të paraqitura me kërkesë, Gjykata nuk e gjeti Vendimin e Gjykatës Ekonomike të Qarkut lidhur me kërkesëpadinë e pretenduar të parashtruesit të kërkesës të 26 nëntorit 1998. E vetmja gjë që Gjykata gjeti në lidhje me këtë kërkesëpadi është vërtetimi postar me datën 26 nëntor 1998, në të cilën figuron: "pranuesi Gjykata Ekonomike e Qarkut në Prishtinë", me të cilin vërtetohet se parashtruesi i kërkesës e kishte dërguar kërkesëpadinë përmes postës në Gjykatën Ekonomike të Qarkut në Prishtinë.

21. Më 12 maj 2006, parashtruesi i kërkesës, në bazë të dokumentit të besueshëm për pranimin e borxhit të cilin e kishte nënshkruar më 16 dhjetor 1997 me kompaninë "Ferronikeli", parashtroi në Gjykatën e Qarkut në Prishtinë, propozimin për përmbarim kundër kompanisë "Ferronikeli" në emër të arkëtimit të borxhit në shumë prej 1,506,463.00 dinarë jugosllavë, ose sipas vlerësimit të ekspertit financiar të vitit 2006, në shumë prej 271,456 euro.
22. Më 16 qershor 2006, Agjencia Kosovare e Mirëbesimit (në tekstin e mëtejme: AKM), publikoi Njoftimin për likuidimin e kompanisë "Ferronikeli", duke theksuar se, *"të gjitha palët e interesuara kanë afat deri më 26 shtator 2006, për të paraqitur kërkesat e tyre kreditore pranë Autoritetit të Likuidimit"*.
23. Më 11 gusht 2006, parashtruesi i kërkesës paraqiti kërkesën e tij kreditore pranë Autoritetit të Likuidimit të AKP-së, kundër kompanisë "Ferronikeli".
24. Më 14 nëntor 2006, Gjykata e Qarkut në Prishtinë nxori Aktvendimin [I. nr. 209/2006], përmes të cilit ndërpreu procedurën në çështjen juridike të parashtruesit të kërkesës, me këtë arsyetim:

"Agjencia Kosovare e Mirëbesimit e njoftoi me një shkresë gjykatën se në kuptim të nenit 39.6 të Rregullores së UNMIK-ut për Shoqëritë Tregtare nr. 2001/6, ndaj debitorit SH.A. Ferronikeli nga Glogoci, më 4 korrik 2006, është hapur procedura e falimentimit nga Agjencia Kosovare e Mirëbesimit, dhe i propozoi gjykatës që në kuptim të nenit 9.3 të Rregullores së Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit, të ndërpresë procedurën në këtë çështje juridike."

Gjykata, bazuar në vendimin e Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit, me të cilin është hapur procedura e falimentimit ndaj SH.A. Ferronikeli, nga Glogoci, si dhe në bazë të kërkesës për ndërprerje të procedurës, në pajtim me nenin 212 par. 1 pikat 4 dhe 6 të LPK-së, dhe në lidhje me nenin 14 të LPP-së, ndërpreu procedurën e përmbarimit në këtë çështje juridike."

25. Më 3 korrik 2014, Autoriteti i Likuidimit i AKP-së nxori Vendimin [PRNO52-002], përmes të cilit e refuzoi si të PAVLEFSHME kërkesën kreditore të parashtruesit të kërkesës të paraqitur në emër të arkëtimit të borxhit nga kompania "Ferronikeli", me arsyetimin se:

"Bazuar në dokumentacionin e bashkëngjitur me kërkesën, përkatësisht, faturat, të gjitha nga viti 1997, Autoriteti i Likuidimit nuk është pajisur me një deklaratë të hollësishme të borxhit apo ndonjë dëshmi tjetër të pagesave të kryera nga NSH-ja në lidhje me dokumentet e lartpërmendura."

Megjithatë, në bazë të Nenit 6, Paragrafi 2, Nënparagrafi 1 i Shtojcës së Ligjit Nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit, Autoriteti i Likuidimit gjeti se ky parashtrim është i pavlefshëm."

Neni 36.2 i shtojcës së Ligjit Nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit parashihet: "... elementet në vijim përbëjnë bazë të mirë dhe të mjaftueshme sipas këtij ligji për refuzimin e një Kërkese apo interesi të pretenduar të kapitalit apo pronësisë: ...kërkesa apo pretendimi është i pasafatshëm sipas kufizimeve kohore të aplikueshme".

Neni 374 i Ligjit për Marrëdhëniet e Detyrimeve, publikuar në Gazetën Zyrtare të RSFJ me referencë nr. 29/1978, i aplikueshëm për Seksionin 1 të Rregullores së UNMIK-ut 1999/24, parasheh “Kërkesat reciproke të personave shoqëror juridikë nga kontrata në qarkullimin e mallrave e të shërbimeve si dhe kërkesat e kompensimit për shpenzimet e bëra lidhur me këto kontrata, parashkruhen për tre vjet”.

Në bazë të dispozitave të mësipërme, kërkesa duhet të jetë paraqitur në gjyq apo ndonjë autoritet kompetent brenda tre vjetëve, nga momenti kur NSH pretendohet të mos ketë përmbushur obligimet e saj ndaj parashtruesit që rrjedhin nga kontrata për shërbime, që është tre vjet nga Janari 2007, kur Parashtruesi pretendohet se nuk ka arritur të pranoj ndonjë kompensim për shërbimet e tij të ofruara te NSH-ja.

Nuk ka dëshmi pranë Autoritetit të Likuidimit se Parashtruesi ka paraqitur kërkesën në ndonjë gjykatë apo autoritet tjetër kompetent për të ndërprerë periudhën e parashkrimit. Prandaj, ky Autoritet i Likuidimit përfundon se Kërkesa është e parashkruar dhe si e tillë e pavlefshme”.

26. Më 4 korrik 2014, përfaqësuesi i parashtruesit të kërkesës paraqiti ankesë në Kolegjin e Specializuar të DHPGJS-së kundër Vendimit [PRNO52-0022] të Autoritetit të Likuidimit të AKP-së.
27. Më 21 nëntor 2019, Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së nxori Aktgjykimin [C-IV-14-5731], përmes të cilit e refuzoi si të pabazuar padinë e përfaqësuesit të parashtruesit të kërkesës.
28. Në arsyetimin e Aktgjykimit [C-IV-14-5731], Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së, *inter alia*, theksoi:

“Vendimi lëshohet pa mbajtur seancë dëgjimore sepse faktet dhe provat e deponuara në lëndë janë mjaft të qarta, andaj gjyqtari individual nuk pret që në seancë të ketë më tepër informacione dhe argumente në kuptim të nenit 72 paragrafi 11 të Ligjit për DHPGJSK (Nr. 06 L-086).

Afati kohor për të cilën paditësi kishte kërkuar borxhin ka skaduar më 31 dhjetor 2000. Kërkesa është paraqitur më 21 tetor 2006 pranë Autoritetit të Likuidimit të AKP-së.

Paditësi këtë borxh nuk e kishte kërkuar asnjëherë më parë nga e paditura me padi gjyqësore të parashtruar pranë ndonjë gjykate apo organi tjetër kompetent.

Afati për dorëzimin e kërkesëpadisë lidhur me kompensimin e borxhit ka filluar të rrjedhë më 31 dhjetor 1997.

Sipas nenit 374 të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve nr. 29/1978 i cili ka qenë i aplikueshëm në atë kohë parasheh që: “kërkesat reciproke të personave shoqëror juridik nga kontrata në qarkullimin e mallrave e të shërbimeve si dhe kërkesat e kompensimit për shpenzimet e bëra lidhur me këto kontrata parashkruhen për tre vjet”.

Në bazë të provave të parashtruara nga paditësi gjykata vlerësoi se nuk është iniciuar kurrfarë procedure pranë ndonjë gjykate apo organi tjetër kompetent për të kërkuar borxhin e pretenduar.

Prandaj, Gjykata ka ardhur në përfundim se padia në fjalë në tërësi refuzohet si e pabazuar pasi që ajo është parashkruar. Afati i parashkrimit nuk ishte ndërprerë dhe për këtë paditësi nuk ka paraqitur asnjë dëshmi.

Duke pasur parasysh, afatin e parashkrimit, Gjykata ishte e obliguar që në tërësi të refuzojë padinë ashtu siç u tha në dispozitiv”.

29. Përfaqësuesi i parashtruesit të kërkesës paraqiti ankesë në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së ndaj Aktgjykimit [C-IV-14-5731] të Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së, duke theksuar se:

“Gjykata si fakt vendimtare që ka qenë e obliguar të arsyetojë është fakti se nga paditësi a ka ndërmarr ndonjë veprim ligjor për të kërkuar detyrimin e që do të ishte fakt për ndërprerjen e parashkrimit të kërkesës. Gjykata nuk ka arsyetuar faktin se në kohën e marrëdhënieve tregtare në mes të palëve ndërgjyqëse ka qenë kohë lufte në Kosovë, fakt notor që duhet të provohet me prova përkatëse e që është rrethanë e ngecjes së afatit të parashkrimit. Pos saj gjykata nuk ka arsyetuar faktin e paraqitjes së padisë në Gjykatën Ekonomike e Qarkut në Prishtinë nga paditësi me datë 26.11.1998, proceduar në këtë Gjykatë me rekomadin postar të datës 26.11.1998, e që është rrethanë për ndërprerjen e afatit të parashkrimit”.

“Gjykata në rastin e refuzimit të kërkesëpadisë nuk ka mbajtur seancë gjyqësore për dëgjimin e pretendimeve të palëve apo edhe ofrimin e provave që do të ndikonin në vendosjen e drejtë lidhur me kërkesëpadinë e paditësit. Gjykata me mos caktimin e shqyrtimin gjyqësor ka shkelur parimin themelor të drejtën e palës për tu dëgjuar në një proces gjyqësor lidhur me pretendimet e tija (neni 5 LPK), ndërsa me mohimin e kësaj të drejte ka shkelur edhe të drejtat e njeriut lidhur me të drejtën që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm kohor (Neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut)”.

“Gjykata ka zbatuar në mënyrë të gabuar ligjin material përkatësisht nenin 388 që parasheh se parashkrimi ndërpritet me ngritjen e padisë dhe me çdo veprim tjetër të kreditorit të ndërmarr kundër debitorit para gjykatës ose organit tjetër kompetent me qëllim përcaktimi, sigurimi ose realizimi të kërkesës. Në rastin konkret, paditësi me datë 26.11.1998 në Gjykatën Ekonomike të Qarkut në Prishtinë ka dorëzuar padinë e cila nuk është vlerësuar nga ana e gjykatës në rastin e marrjes së këtij Aktgjykimi. Mbi bazën e të thënave gjykata me shkeljet themelore të dispozitave procedurale, vërtetimin e gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimin e gabuar të së drejtës materiale i ka pamundësuar palës realizimin e një të drejte ligjore”.

“I autorizuari i paditësit i propozon Kolegjit të Apelit të Dhomave të Posaçme të Gjykatës Supreme në Prishtinë që në rastin e shqyrtimit të ankesës në kuptim të nenit 190 para. 4 të LPP, të mbajë seancën gjyqësore për të konstatimit të drejtë të gjendjes faktike”.

30. Më 16 mars 2022, Kolegji i Apelit i DHPGJS-së nxori Aktgjykimin [AC-I-19-0213], përmes të cilit e refuzoi si të pabazuar ankesën e përfaqësuesit të parashtruesit të kërkesës, duke vërtetuar në tërësi Aktgjykimin [C-IV-14-5731] e Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së.

31. Kolegjit i Apelit të DHPGJS-së në Aktgjykimin e tij [AC-I-19-0213] kishte arsyetuar si ne vijim:

“Në bazë të nenit 374 të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve, në fuqi në kohën e krijimit të detyrimeve, kërkesat reciproke në mes personave juridik të cilat dalin nga kontratat e lidhura në mes tyre, parashkruhen në afatin prej 3 vite.

Në bazë të nenit 387 të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve, parashkrimi ndërprerët kur debitori e pranon borxhin.

Në këtë lëndë borxhi i pretenduar nga ankuesi bazohet në disa fatura të lëshuara nga 1 janar 1997 deri më 31 dhjetor 1997 të cilat ekzistojnë në dosje të lëndës. Parashkrimi i detyrimeve të NSH-së së paditur për ta paguar borxhin në bazë të faturave të lëshuara ka arritur me datë 01 janar 2001.

Ankuesi ka pretenduar se pranimi i borxhit në 2006 për pagimin e faturave të lëshuara në periudhën e cekur si dhe padia e parashtruar në DHPGJS- më 2006 apo para AL, ka ndërprerë parashkrimin. Megjithatë prapë ai nuk ka arrite ta ndërprejë parashkrimin, ngase ai këtë padi pretendon se e ka parashtruar me 2006, që prapë është më shumë se 3 vite, sa kërkohet me ligj për parashkrimin e kërkesave.

Ankuesi ishte drejtuar tek Autoriteti i Likuidimit edhe më vonë, përkatësisht me datë 21 tetor 2006 që parashkrimi i kërkesës është i padiskutueshëm.

Rrjedhimisht mund të konstatohet se kërkesa e ankuesit është paraqitur pas afatit ligjor, andaj ajo është parashkruar në kuptim të nenit 374 të Ligjit për Marrëdhëniet e Detyrimeve.

Në bazë të nenit 387 të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve, është e qartë se e paditura nuk ka dhënë ndonjë deklaratë me shkrim për pranimin e borxhit, apo ajo nuk ka marrë ndonjë veprim tjetër të tërthortë për njohje të borxhit, të përcaktuar me dispozitën e cekur ligjore, andaj në rastin e këtij ankuesi nuk ka ndërprerje të parashkrimit.

Në bazë të nenit 374 të LMD-së, ankuesi kishte në dispozicion 3 vite për ta kërkuar borxhin ndaj NSH-së në DHPGJS, mirëpo ai ka dështuar të paraqes padi të afatshme në DHPGJS-ë.

Nga këto arsye Kolegji i Apelit vlerëson të saktë Aktgjykimin e shkallës së pare të DHPGJS-së kur Aktgjykimin e ankimuar e ka refuzuar si të pabazuar ankesën e paraqitur ndaj vendimit të Autoritetit të Likuidimit.

Nga këto arsye edhe Kolegji i Apelit konsideron se ankesa e ankuesit duhet refuzuar si e pa bazuar ndërsa Aktgjykimi i ankimuar duhet të vërtetohet si i drejtë dhe i bazuar në ligj”.

Pretendimet e parashtruesi të kërkesës

32. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon se janë shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] paragrafët 1 dhe 2, nenin 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] dhe nenin

102 [Parimet e Përgjithshme të Sistemit Gjyqësor] të Kushtetutës, si dhe me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ-së.

33. Në mbështetje të këtyre pretendimeve, parashtruesi i kërkesës shton se:

“Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës me vendimin e saj C-IV-14-5731, datë 21.11.2019, me të cilën është refuzuar kërkesëpadia e këtu parashtruesit të ankesës Subjektit “Metalinvest” SH.A. me arsyetim se kërkesa është parashkruar si dhe vendimi i Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme AC-I-19-0213, datë 16.04.2022, pos shkeljeve ligjore të LMD të përshkruar si më lart, paraqet edhe shkelje të parimeve të Kushtetutës së Republikës së Kosovës përkatësisht nenit 24, nenit 31 paragrafi 1 dhe 2, neni 54 si dhe nenit 102 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës.

Këtë pretendim e mbështesim në faktin se Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme duke mos vlerësuar në mënyrë të drejtë dhe të plotë faktet e çështjes trajton palët në një proces gjyqësor në mënyrë jo të drejtë dhe diskriminuese”.

34. Parashtruesi i kërkesës më tej pretendon se, “Në kundërshtim me nenin 31 paragrafi 1 dhe 2 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme me vendimin e saj C-IV-14-5731, datë 21.11.2019 si dhe Vendimi i Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme AC-I-19-0213, datë 16.04.2022, palëve në procedurë nuk i është mundësuar një gjyqësore me të cilën procedurë do të i mbrohen të drejtat e palëve duke mos caktuar fare seancë gjyqësore dhe duke vendosur në bazë të një vlerësimi të provave jashtë seance gjyqësore. Mohimi i deklarimit të palëve në një procedurë gjyqësore është shkelje e të drejtave të njeriut për një proces të drejtë duke i pamundësuar palëve deklarimin apo plotësimin e çdo prove me të cilën do të argumentohet e drejta e pretenduar. Kjo mënyrë e vendosjes është në kundërshtim edhe me nenin 6 të Konventës Evropiane për të drejtat e njeriut të cilat pretendime janë parashtruar edhe në ankesë, ndërsa Kolegji i Apelit i Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme nuk ka vlerësuar dhe nuk ka arsyetuar këto pretendime të palëve në procedurë. Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme i ka mohuar palës deklarimin në një proces gjyqësor duke mos mbajtur seancë gjyqësore për deklarimin lidhur me provat dhe pretendimet e palëve në procedurë.

Veprimet juridike të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës në procedurë të tillë gjyqësore bie ndesh edhe me nenin 102 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës duke i pamundësuar qasje të barabartë palëve në një procedurë gjyqësore të paanshme të pavarur të drejtë dhe ligjore”.

35. Parashtruesi i kërkesës i drejtohet Gjykatës me kërkesën që: “të anulohet Aktgjykimi i Dhomës, së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës [C-IV-14-5731], datë 21 nëntor 2019, dhe Aktgjykimi i Kolegjit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës [AC-I-19-0213], datë 16.03.2022 si vendimi joligjor dhe lënda të kthehet në rigjykim në Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës”.

Dispozitat relevante kushtetuese dhe ligjore

Kushtetuta e Republikës së Kosovës

Neni 24 [Barazia para Ligjit]

1. *Të gjithë janë të barabartë para ligjit. Çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes së barabartë ligjore, pa diskriminim.*
2. *Askush nuk mund të diskriminohet në bazë të racës, ngjyrës, gjinisë, gjuhës, fesë, mendimeve politike ose të tjera, prejardhjes kombëtare a shoqërore, lidhjes me ndonjë komunitet, pronës, gjendjes ekonomike, sociale, orientimit seksual, lindjes, aftësisë së kufizuar ose ndonjë statusi tjetër personal.*
3. *Parimet e mbrojtjes së barabartë ligjore nuk parandalojnë vënien e masave të nevojshme për mbrojtjen dhe përparimin e të drejtave të individëve dhe grupeve që janë në pozitë të pabarabartë. Masat e tilla do të zbatohen vetëm derisa të arrihet qëllimi për të cilin janë vënë ato.*

Neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm]

1. *Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.*
2. *Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.*

[...]

Neni 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave]

“Çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes gjyqësore në rast të shkeljes ose mohimit të ndonjë të drejte të garantuar me këtë Kushtetutë ose me ligj, si dhe të drejtën në mjete efektive ligjore nëse konstatohet se një e drejtë e tillë është shkelur”.

Neni 102 [Parimet e Përgjithshme të Sistemit Gjyqësor]

1. *Pushteti gjyqësor në Republikën e Kosovë ushtrohet nga gjykatat.*
2. *Pushteti gjyqësor është unik, i pavarur, i drejtë, apolitik e i paanshëm dhe siguron qasje të barabartë në gjykata.*
3. *Gjykatat gjykojnë në bazë të Kushtetutës dhe ligjit.*
4. *Gjyqtarët gjatë ushtrimit të funksionit të tyre duhet të jenë të pavarur dhe të paanshëm.*
5. *Garantohet e drejta për ankesë ndaj një vendimi gjyqësor, përveç nëse me ligj është përcaktuar ndryshe. E drejta e përdorimit të mjeteve të jashtëzakonshme juridike,*

rregullohet me ligj. Me ligj mund të lejohet e drejta për të referuar një rast në mënyrë të drejtpërdrejtë në Gjykatën Supreme, dhe për të tilla raste nuk ka të drejtë ankese”.

Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut

Neni 6

(E drejta për një proces të rregullt)

1. E drejta për një proces të rregullt 1. Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e krijuar me ligj, e cila do të vendosë si për mosmarrëveshjet në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e tij të natyrës civile, ashtu edhe për bazueshmërinë e çdo akuze penale në ngarkim të tij. Vendimi duhet të jepet publikisht, por prania në sallën e gjykatës mund t'i ndalohej shtypit dhe publikut gjatë tërë procesit ose gjatë një pjese të tij, në interes të moralit, të rendit publik ose sigurisë kombëtare në një shoqëri demokratike, kur kjo kërkohet nga interesat e të miturve ose mbrojtja e jetës private të palëve në proces ose në shkallën që çmohet tepër e nevojshme nga gjykata, kur në rrethana të veçanta publiciteti do të dëmtojte interesat e drejtësisë. [...]

Ligji nr. 04/L-033 për Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për Çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit

Neni 10

Aktgjykimet, Aktvendimet dhe Apelet

[...]

11. Në rastet kur kolegji i apelit pranon dhe merr përsipër vendosjen mbi një apel, rregullat në vijim respektohen fuqimisht:

11.1. kolegji i apelit nuk mund të ndryshojë, anulojë, rikthejë apo përndryshe të ndërrojë, në çfarëdo mënyrë, gjetjet faktike të bëra nga një gjykatë, kolegji i specializuar, nën-kolegji apo gjyqtar i vetëm, përveç nëse kolegji i apelit përcakton që ajo gjetje faktike është qartësisht e gabueshme. Gjetja faktike nuk vlerësohet të jetë qartësisht e gabueshme nëse ajo gjetje faktike mbështetet me interpretim të arsyeshëm të dosjes së procedurave gjyqësore dhe provave të parashtruara gjatë atyre procedurave; si dhe

11.2. kolegji i apelit bën shqyrtim, prej fillimit, të secilës çështje që ngrihet nga apeluasi apo pala kundërshtare në parashtrësitë e tij/saj me shkrim.

[...]

Shtojca e Ligjit Nr. 04/L-033 për Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për Çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit

Rregullorja e Punës e Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për Çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit

Neni 36

Rregullat e përgjithshme mbi provat

[...]

3. Pala që pretendon një fakt apo ngjarje ka mundësinë e arsyeshme për të paraqitur apo dorëzuar provat materiale për të mbështetur një pretendim të tillë. Nëse pala e

tillë dështon që të paraqesë apo dorëzojë provat e tilla, atëherë vlerësohet se pala nuk ka ofruar barrën e dëshmisë lidhur me pretendimin e tillë.

Neni 64 **Procedurat e ankesës me gojë**

1. Me nismë të tij apo në bazë të kërkesës me shkrim nga një palë, Kolegji i Apelit vendos nëse do të mbajë apo jo më shumë seanca dëgjimore me gojë lidhur me ankesën gjegjëse. Kolegji i Apelit merr parasysh çfarëdo kërkesë për procedurë gojore që parashtrohet nga ndonjëra palë, e cila paraqet arsyet e saja për parashtrimin e kërkesës për procedurë gojore. Kërkesa e tillë parashtrohet para përfundimit të procedurave të ankesës me shkrim.
[...]

Neni 65 **Paraqitja e provave të reja**

Në rrethana të jashtëzakonshme dhe për arsye që dëshmohen mirë, Kolegji i Apelit mund t'i lejoj një palë paraqitjen e provave të reja që nuk kanë qenë në dispozicion të palës gjatë procedurës së shkallës së parë për vlerësimin e provave. Kërkesa me shkrim për një leje të tillë duhet së pari t'i dorëzohet Kolegjit të Apelit dhe duhet t'i dorëzohet palëve tjera jo më pak se pesëmbëdhjetë (15) ditë para datës së seancës kur propozohet paraqitja e këtyre provave. Kolegji i Apelit mund të autorizojë paraqitjen e provave të reja nëse vlerëson se në këtë mënyrë drejtësia do të vihet në vend.

Ligji nr. 06/L-086 për Dhomën e posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit

Neni 69 **Procedurat e ankesës me gojë**

1. “Me nismë të tij apo në bazë të kërkesës me shkrim nga një palë, Kolegji i Apelit vendos nëse do të mbajë një apo më shumë seanca dëgjimore lidhur me ankesën gjegjëse. Kolegji i Apelit merr parasysh çfarëdo kërkesë për procedurë gojore që parashtrohet nga ndonjëra palë, e cila paraqet arsyet e saja për parashtrimin e kërkesës për procedurë gojore. Kërkesa e tillë parashtrohet para përfundimit të procedurave të ankesës me shkrim.
[...]”

Ligji për Procedurën Kontestimore, nr. 03/L-006

„[...]”

190.4 Gjykata e shkallës së dytë mund ta caktojë shqyrtimin e çështjes edhe kur vlerëson se me qëllim të konstatimit të drejtë të gjendjes faktike duhet përsëri të merren të gjitha ose disa nga provat e administruara në gjykatën e shkallës së parë”.

Vlerësimi i pranueshmërisë së kërkesës

36. Gjykata së pari shqyrton nëse janë përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, të parapara me Ligj dhe të parashikuara më tej me Rregullore të punës.

37. Në këtë drejtim, Gjykata u referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

38. Gjykata gjithashtu i referohet paragrafit 4 të nenit 21 [Parimet e Përgjithshme] të Kushtetutës, i cili përcakton: *“Të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara në Kushtetutë, vlejnë edhe për personat juridikë, për aq sa janë të zbatueshme”.*
39. Në këtë aspekt, Gjykata vëren se parashtuesi i kërkesës ka të drejtë të paraqesë ankesë kushtetuese, duke iu referuar shkeljeve të pretenduara të të drejtave dhe lirive themelore, që vlejnë për individët dhe personat juridikë (shih rastin e Gjykatës, nr. KI41/09, parashtues: *Universiteti AAB-RIINVEST L.L.C.*, Aktvendimi për papranueshmëri i 3 shkurtit 2010, paragrafi 14).
40. Gjykata gjithashtu u referohet kriterëve të pranueshmërisë, siç përcaktohen me Ligj. Në lidhje me këtë, Gjykata fillimisht i referohet neneve 47 (Kërkesa individuale), 48 (Saktësimi i kërkesës) dhe 49 (Afatet) të Ligjit, të cilët përcaktojnë:

Neni 47
(Kërkesa individuale)

“1. Çdo individ ka të drejtë të kërkojë nga Gjykata Kushtetuese mbrojtje juridike në rast se pretendon se të drejtat dhe liritë e tij individuale të garantuara me Kushtetutë janë shkelur nga ndonjë autoritet publik.

2. Individ i mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

Neni 48
(Saktësimi i kërkesës)

“Parashtuesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtuesi dëshiron ta kontestoj”.

Neni 49
(Afatet)

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtuesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. [...]”.

41. Sa i përket përmbushjes së këtyre kriterëve, Gjykata fillimisht thekson se parashtuesi i kërkesës është palë e autorizuar, që konteston një akt të një autoriteti publik, përkatësisht Aktgjykimin [AC-I-19-0213] e 16 marsit 2022 të Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, pasi i ka shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj. Parashtuesi i kërkesës gjithashtu

i ka qartësuar të drejtat dhe liritë themelore që pretendon se i janë shkelur në pajtim me nenin 48 të Ligjit dhe e ka dorëzuar kërkesën në pajtim me afatet e përcaktuara në nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 39 (1) (c) të Rregullores së punës.

42. Gjykata gjithashtu konstaton se kërkesa e parashtruesit të kërkesës i plotëson kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me paragrafin (1) të rregullit 39 (Kriteret e pranueshmërisë) të Rregullores së punës. E njëjta nuk mund të shpallet e papranueshme mbi bazën e kushteve të përcaktuara me paragrafin (3) të rregullit 39 të Rregullores së punës. Për më tepër, Gjykata vlerëson se kjo kërkesë nuk është qartazi e pabazuar siç është e përcaktuar përmes paragrafit (2) të rregullit 39 të Rregullores së punës dhe rrjedhimisht, ajo duhet deklaruar e pranueshme dhe të shqyrtohen meritat e saj.

Meritat e kërkesës

43. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës është një kompani e cila gjatë vitit 1997 ka pasur bashkëpunim afarist me kompaninë "Ferronikeli". Ky bashkëpunim afarist përfshinte detyrimin e parashtruesit të kërkesës për t'i dorëzuar kompanisë "Ferronikeli" produktet e tij, të cilat ishin të nevojshme që ajo të zhvillonte pa pengesa veprimtarinë e saj ekonomike. Pikërisht, gjatë vitit 1997, kompania "Ferronikeli", sipas dokumenteve në shkresat e lëndës, i ka porositur parashtruesit të kërkesës një sasi të caktuar të produkteve të tij, të cilat parashtruesi i kërkesës i ka dorëzuar po atë vit, gjë që mund të shihet edhe në bazë të fletëdorëzimit i cili gjendet në shkresat e lëndës. Me fletëdorëzimin në fjalë vërtetohet se parashtruesi i kërkesës ka dorëzuar në kompaninë "Ferronikeli" sasinë e kontraktuar të produkteve të tij për një shumë monetare prej 1,506,463.00 dinarë të atëhershëm jugosllavë, e cila, sipas ekspertizës financiare të bërë sipas kërkesës së parashtruesit të kërkesës, përbën shumën prej 271,456.00 euro. Megjithatë, siç thuhet në pretendimet e parashtruesit të kërkesës, kompania "Ferronikeli" nuk e ka kryer pagesën e mjeteve monetare për produktet e dorëzuara brenda afatit.
44. Duke qenë se kompania "Ferronikeli" nuk i përmbushi detyrimet e saj ndaj parashtruesit të kërkesës rezultoi me situatën që parashtruesi i kërkesës të kërkonte kompensimin e të drejtave të tij në procedurën gjyqësore të cilën e inicioi duke paraqitur kërkesëpadinë në Gjykatën Ekonomike të Qarkut në Prishtinë. Siç mund të konstatohet në bazë të shkresave të lëndës, parashtruesi i kërkesës e inicioi kërkesëpadinë më 26 nëntor 1998, duke shfrytëzuar të drejtën për të dërguar shkresa në gjykatë përmes shërbimit postar. Megjithatë, për Gjykatën mbeti e panjohur nëse Gjykata Ekonomike e Qarkut në Prishtinë kishte ndërmarrë veprime procedurale me qëllim të procedimit dhe vendosjes për kërkesëpadinë e parashtruesit të kërkesës të vitit 1998, për arsye se asnjë institucion dhe as gjykatat e rregullta nuk e trajtuan këtë çështje në procedurën e iniciuar nga parashtruesi i kërkesës, dhe rrjedhimisht nuk kanë dhënë asnjë arsyetim lidhur me të. Parashtruesi i kërkesës më 12 maj 2006, vazhdoi procedurën ligjore me qëllim të realizimit të kërkesave të tij kreditore duke paraqitur propozim për përmbarim në Gjykatën e Qarkut në Prishtinë kundër kompanisë "Ferronikeli", e cila procedurë, me Aktvendimin [I. nr. 209/2006] është ndërprerë nga Gjykata e Qarkut sipas prapësimit të AKP-së, për faktin se kompania "Ferronikeli" ka hyrë në procesin e privatizimit. Duke pasur parasysh këtë rrethanë të re e cila është krijuar, parashtruesi i kërkesës paraqiti një kërkesë pranë Autoritetit të Likuidimit të AKP-së lidhur me pretendimin e tij, e cila është refuzuar nga Autoriteti i Likuidimit të AKP-së. Parashtruesi i kërkesës, duke përdorur mjete juridike, paraqiti ankesën në Kolegjin e Specializuar të DHPGJS-së ndaj Vendimit të Autoritetit të Likuidimit të AKP-së, e cila është refuzuar nga ky i fundit pa caktuar seancën shqyrtuese, "duke konsideruar se kërkesa është parashkuar". Parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë në

Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së, në të cilën, ndër të tjera, theksoi si bazë këto fakte: “se Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së nuk ka marrë në konsideratë se parashkrimi është ndërprerë me paraqitjen e kërkesëpadisë në vitin 1998” dhe “se Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së nuk ka mbajtur një seancë dëgjimore”. Kolegji i Apelit i DHPGJS-së nxori Aktvendimin me të cilin refuzoi ankesën e parashtruesit të kërkesës.

45. Pikërisht, vetë fakti që Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së dhe Kolegji i Apelit i DHPGJS-së, ndër të tjera, nuk i kanë dëgjuar palët ndërgjyqëse dhe nuk i kanë arsyetuar faktet qenësore, të cilat, sipas parashtruesit të kërkesës, “janë me rëndësi të madhe për përfundimin e procedurës kontestimore lidhur me rezultatin e kërkesës së tij”, përbën bazën e pretendimeve të parashtruesit të kërkesës sipas së cilës janë shkelur të drejtat e tij kushtetuese, të garantuara me nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] paragrafët 1 dhe 2, nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] dhe nenin 102 [Parimet e Përgjithshme të Sistemit Gjyqësor] të Kushtetutës, si dhe me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ-së.
46. Duke pasur parasysh thelbin e pretendimeve të ngritura të parashtruesit të kërkesës, Gjykata thekson se do t'i shqyrtojë ato në bazë të praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, në harmoni me të cilën, bazuar në nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës, është e detyruar të interpretojë të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me Kushtetutë.
47. Gjykata, në këtë drejtim, do të shqyrtojë pretendimet e parashtruesit të kërkesës për shkelje të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së për shkak të mungesës së një seance dëgjimore për pretendimet thelbësore të parashtruesit të kërkesës, si në nivel të Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së, ashtu edhe në nivelin e Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, dhe rrjedhimisht, Gjykata në vijim (i) do t'i shtjellojë parimet e përgjithshme përkitazi me të drejtën në një seancë dëgjimore siç është e garantuar përmes neneve të lartcekura të Kushtetutës dhe KEDNJ-së, dhe më pas (ii) do t'i aplikojë të njëjtat në rrethanat e rastit konkret.
 - (i) Parimet e përgjithshme përkitazi me të drejtën për një seancë dëgjimore
48. Gjykata fillimisht thekson se praktika gjyqësore e GJEDNJ-së ka vendosur parimet themelore përkitazi me të drejtën për një seancë dëgjimore. Bazuar në këtë praktikë gjyqësore, Gjykata gjithashtu ka përcaktuar parimet dhe përjashtimet përkatëse, bazuar në të cilat vlerësohet domosdoshmëria e mbajtjes së një seance dëgjimore, varësisht nga rrethanat e rasteve përkatëse. Rishtazi, përmes një numri aktgjykimesh, Gjykata konstatoi shkelje të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së për shkak të mungesës së një seance dëgjimore para DHPGJS-së, përkatësisht edhe në Kolegjin e Specializuar edhe në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së, me rastin e përcaktimit të të drejtave të punëtorëve të ish-ndërmarrjes “Agimi” pas privatizimit të saj, të cilave raste Gjykata në vijim do të ju referohet si rastet e Gjykatës lidhur me ish-ndërmarrjen “Agimi” (shih, pesë (5) aktgjykimet në rastet e ish-ndërmarrjes “Agimi”: KI145/19, KI146/19, KI147/19, KI149/19, KI150/19, KI151/19, KI152/19, KI153/19, KI154/19, KI155/19, KI156/19, KI157/19 dhe KI159/19, me parashtrues Et-hem Bokshi dhe të tjerët, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-13-0181-A0008, të 29 gushtit 2019, Aktgjykim i 10 dhjetorit 2020; KI160/19, KI161/19, KI162/19, KI164/19, KI165/19, KI166/19, KI167/19, KI168/19, KI169/19, KI170/19, KI171/19, KI172/19, KI173/19 dhe KI178/19, me parashtrues Muhamet Këndusi dhe të

tjerët, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-13-0181-A0008, të 29 gushtit 2019, Aktgjykim i 27 janarit 2021; KI181/19, KI182/19 dhe KI183/19, me parashtrues *Fllanza Naka, Fatmire Lima dhe Leman Masar Zhubi*, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-13-0181-A0008, të 29 gushtit 2019, Aktgjykim i 27 janarit 2021; dhe KI220/19, KI221/19, KI223/19 dhe KI234/19, me parashtrues *Sadete Koca Lila dhe të tjerët*, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-13-0181-A0008, të 29 gushtit 2019, Aktgjykim i 25 marsit 2021; dhe KI186/19; KI187/19, KI200/19 dhe KI208/19, me parashtrues *Belkize Vula Shala dhe të tjerët*, Aktgjykim i 28 prillit 2021). Gjykata, gjatë shqyrtimit të parimeve të shtjelluara, të konfirmuara përmes aktgjykimeve të lartcekura të Gjykatës dhe aplikimit të tyre në rrethanat e rastit konkret do t'i referohet Aktgjykimit të saj të parë në lidhje me ish-ndërmarrjen "Agimi", gjegjësisht rasteve KI145/19, KI145/19, KI146/19, KI147/19, KI149/19, KI150/19, KI151/19, KI152/19, KI153/19, KI154/19, KI155/19, KI156/19, KI157/19 i KI159/19, parashtrues *Et-hem Bokshi dhe të tjerët*.

49. Parimet e shtjelluara në praktikën përkatëse gjyqësore të GJEDNJ-së, por edhe në rastet e lartcekura, përkatësisht Aktgjykimet e Gjykatës në rastet e ish-ndërmarrjes "Agimi", theksojnë se karakteri publik i procedurave para organeve gjyqësore të referuara në nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me paragrafin 1 të nenit 6 të KEDNJ-së, mbron palët ndërgjyqëse nga administrimi i drejtësisë në fshehtësi, në mungesë të një shqyrtimi publik. Publiciteti i procedurave gjyqësore është gjithashtu një nga mekanizmat përmes të cilave ruhet besimi në drejtësi. Një parim i tillë, për më tepër, kontribuon në arritjen e qëllimeve të nenit 31 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së, për një proces të drejtë gjyqësor, garantimi i të cilit është një nga parimet themelore të çdo shoqërie demokratike të mishëruara në Kushtetutë dhe KEDNJ (shih, rastet e lartcekura të Gjykatës në ish-ndërmarrjen "Agimi" (KI145/19, KI145/19, KI146/19, KI147/19, KI149/19, KI150/19, KI151/19, KI152/19, KI153/19, KI154/19, KI155/19, KI156/19, KI157/19 dhe KI159/19, parashtrues i kërkesës *Et-hem Bokshi dhe të tjerët*, të cituara më lart, paragrafi 47).
50. Në parim, palët ndërgjyqëse kanë të drejtë për një seancë dëgjimore publike, por një detyrim i tillë nuk është absolut. Për aq sa është relevante për rrethanat e tanishme, praktika gjyqësore e GJEDNJ-së ka zhvilluar parimet kryesore që kanë të bëjnë me (i) të drejtën për një seancë dëgjimore në gjykatat e shkallës së parë; (ii) të drejtën për një seancë dëgjimore në gjykatat e shkallës së dytë dhe të tretë; (iii) parimet në bazë të të cilave duhet të përcaktohet nëse një seancë dëgjimore është e domosdoshme; dhe (iv) nëse mungesa e dëgjimit në shkallën e parë mund të korrigjohet përmes një seance dëgjimore në një shkallë më të lartë dhe kriteret përkatëse për të bërë këtë vlerësim. Sidoqoftë, në të gjitha rrethanat, mungesa e një seancë dëgjimore duhet të jetë e arsyetuar nga gjykata përkatëse (shih rastet e Gjykatës në lidhje me ish-ndërmarrjen "Agimi", KI145/19, KI145/19, KI146/19, KI147/19, KI149/19, KI150/19, KI151/19, KI152/19, KI153/19, KI154/19, KI155/19, KI156/19, KI157/19 dhe KI159/19, parashtrues i kërkesës *Et-hem Bokshi dhe të tjerët*, të cituar më lart, paragrafi 48).
51. Për sa i përket çështjes së parë, përkatësisht detyrimit për të mbajtur një seancë dëgjimore në gjykatat e shkallës së parë, GJEDNJ ka theksuar se në procedurat para një gjykate të shkallës së parë dhe të vetme, e drejta për një seancë dëgjimore është e garantuar përmes paragrafit 1 të nenit 6 të KEDNJ-së (shih, ndër të tjera, rastet e GJEDNJ-së *Fredin kundër*

Suedisë (nr. 2), Aktgjykim i 23 shkurtit 1994, paragrafët 21-22; *Allan Jacobsson kundër Suedisë (nr. 2)*, Aktgjykim i 19 shkurtit 1998, paragrafi 46; *Göç kundër Turqisë*, Aktgjykim i 11 korrikut 2002, paragrafi 47; dhe *Selmani dhe të tjerët kundër Ish-Republikës Jugosllave të Maqedonisë*, Aktgjykim i 9 shkurtit 2017, paragrafët 37-39, shih, gjithashtu, rastet e Gjykatës KI145/19, KI146/19, KI147/19, KI149/19, KI150/19, KI151/19, KI152/19, KI153/19, KI154/19, KI155/19, KI156/19, KI157/19 dhe KI159/19, parashtrues i kërkesës *Et-hem Bokshi dhe të tjerët*, cituar më lart, paragrafi 49).

52. Megjithatë, gjithashtu sipas praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, ekzistojnë edhe përjashtimet nga ky parim i përgjithshëm, dhe ato janë rastet në të cilat “ekzistojnë rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore” në shkallën e parë dhe të vetme (shih, në këtë aspekt, rastet e GJEDNJ-së *Hesse-Anger dhe Anger kundër Gjermanisë*, Vendim i 17 majit 2001; dhe *Mirovni Inštitut kundër Sllovenisë*, Aktgjykim i 13 marsit 2018, paragrafi 36). Karakteri i rrethanave të tilla të jashtëzakonshme buron nga natyra e çështjeve që ngërthen një rast, për shembull, rastet që kanë të bëjnë ekskluzivisht me çështje ligjore ose janë të natyrës shumë teknike (shih, rastin e GJEDNJ-së, *Koottummel kundër Austrisë*, Aktgjykim i 10 dhjetorit 2009, paragrafët 19 dhe 20).
53. Për sa i përket çështjes së dytë, përkatësisht detyrimit për të mbajtur një seancë dëgjimore në gjykatat e shkallës së dytë ose të tretë, praktika gjyqësore e GJEDNJ-së thekson se mungesa e një seance dëgjimore mund të justifikohet bazuar në karakteristikat e veçanta të rastit përkatës, me kusht që një seancë dëgjimore të jetë mbajtur në shkallë të parë (shih, në këtë kontekst, rastin e GJEDNJ-së *Salomonsson kundër Suedisë*, Aktgjykim i 12 nëntorit 2002, paragrafi 36). Prandaj, procedurat para gjykatave të apelit, dhe të cilat përfshijnë vetëm çështje të ligjit, dhe jo çështje fakti, mund të konsiderohen të jenë në përputhje me garancitë e mishëruara në nenin 6 të KEDNJ-së, edhe nëse në shkallë të dytë nuk është mbajtur një seancë dëgjimore (shih, rastin e GJEDNJ-së *Miller kundër Suedisë*, Aktgjykim i 8 shkurtit 2005, paragrafi 30; dhe shih, gjithashtu, rastet e Gjykatës KI145/19, KI146/19, KI147/19, KI149/19, KI150/19, KI151/19, KI152/19, KI153/19, KI154/19, KI155/19, KI156/19, KI157/19 dhe KI159/19, parashtrues i kërkesës *Et-hem Bokshi dhe të tjerët*, cituar më lart, paragrafi 50). Thënë këtë, dhe në parim, mungesa e një seance dëgjimore mund të justifikohet vetëm përmes “ekzistencës së rrethanave të jashtëzakonshme”, siç janë definuar përmes praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, në të kundërtën një e tillë është e garantuar për palët në të paktën njërin nivel të juridiksionit, bazuar në nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.
54. Për sa i përket çështjes së tretë, përkatësisht parimeve në bazë të të cilave duhet të përcaktohet nëse një seancë dëgjimore është e domosdoshme, Gjykata i referohet Aktgjykimit të 6 nëntorit 2018 të GJEDNJ-së *Ramos Nunes de Carvalho e Sá kundër Portugalisë*, në të cilin Dhoma e Madhe e GJEDNJ-së, vendosi parimet bazuar në të cilat duhet të vlerësohet domosdoshmëria e një seance dëgjimore. Sipas këtij Aktgjykimi, një seancë dëgjimore nuk është e domosdoshme nëse rasti përkatës (i) ngërthen thjeshtë çështje juridike të një natyre të kufizuar (shih, rastet e GJEDNJ-së, *Allan Jacobsson kundër Suedisë (nr. 2)*, cituar më lart, paragrafi 49; dhe *Valová, Slezák dhe Slezák kundër Sllovakisë*, Aktgjykim i qershorit 2004, paragrafët 65-68) ose nuk ngërthen ndonjë ndërlikueshmëri të veçantë (shih, rastin e GJEDNJ-së *Varela Assalino kundër Portugalisë*, Vendim i 25 prillit 2002); (ii) ngërthen çështje tepër teknike, të cilat trajtohen më mirë me shkrim sesa përmes argumenteve gojore në një seancë dëgjimore; dhe (iii) nuk ngërthen çështje të besueshmërisë së palëve ose fakteve të kontestuar dhe gjykatat mund të vendosin në mënyrë të drejtë dhe të arsyeshme në bazë të parashtrësve të palëve dhe

materialeve të tjera me shkrim (shih rastet e GJEDNJ-së *Döry kundër Suedisë*, Aktgjykim i 12 nëntorit 2002, paragrafi 37; dhe *Saccoccia kundër Austrisë*, Aktgjykim i 18 dhjetorit 2008, paragrafi 73, shih, gjithashtu, rastet e Gjykatës KI145/19, KI146/19, KI147/19, KI149/19, KI150/19, KI151/19, KI152/19, KI153/19, KI154/19, KI155/19, KI156/19, KI157/19 dhe KI159/19, parashtrues i kërkesës *Et-hem Bokshi dhe të tjerët*, cituar më lart, paragrafi 51).

55. Në të kundërtën, bazuar në Aktgjykimin e lartpërmendur, një seancë dëgjimore është e domosdoshme nëse rasti përkatës (i) ngërthen nevojën për shqyrtimin e çështjeve të ligjit dhe të faktit, përfshirë rastet në të cilat është i nevojshëm vlerësimi nëse autoritetet më të ulëta kanë vlerësuar faktet në mënyrë të saktë (shih, ndër tjerash, rastet e GJEDNJ-së *Malhous kundër Republikës Çeke*, Aktgjykim i 12 korrikut 2001, paragrafi 60; dhe *Fischer kundër Austrisë*, Aktgjykim i 26 prillit 1995, paragrafi 44); dhe (ii) kërkon që gjykata përkatëse të fitojë një përshtypje personale për palët përkatëse, dhe t'u lejohet të njëjtëve mundësia të sqarojnë gjendjen personale, personalisht ose përmes përfaqësuesit përkatës. Shembuj të kësaj situate përbëjnë rastet kur gjykata duhet të dëgjojë prova nga palët në lidhje me vuajtjet personale në mënyrë që të përcaktojë nivelin e duhur të kompensimit (shih rastet e GJEDNJ-së *Göç kundër Turqisë*, cituar më lart, paragrafi 51; dhe *Lorenzetti kundër Italisë*, Aktgjykim i 10 prillit 2012, paragrafi 33) ose duhet të sigurojë informacion në lidhje me karakterin, sjelljen dhe rrezikshmërinë e një pale (shih rastin e GJEDNJ-së *De Tommaso kundër Italisë*, Aktgjykim i 23 shkurtit 2017, paragrafi 167).
56. Për sa i përket çështjes së katërt, përkatësisht mundësisë së korrigjimit në shkallë të dytë të mungesës së një seance dëgjimore në shkallën e parë dhe kriterëve respektive, GJEDNJ përmes praktikës së saj gjyqësore ka përcaktuar se në parim, një korrigjim i tillë varet nga kompetencat e gjykatës më të lartë. Nëse kjo e fundit, ka juridiksion të plotë për të shqyrtuar meritat e rastit përkatës, përfshirë edhe vlerësimin e fakteve, atëherë korrigjimi i mungesës së një seance dëgjimore në shkallë të parë, mund të bëhet në shkallën e dytë (shih rastin e GJEDNJ-së *Ramos Nunes de Carvalho e Sá kundër Portugalisë*, cituar më lart, paragrafi 192 dhe referencat e përdorura aty; dhe shih gjithashtu Udhëzuesin e GJEDNJ-së të 31 dhjetorit 2020 për nenin 6 të KEDNJ-së, E drejta për një proces të drejtë, pjesa civile, IV. Kriteret procedurale; B. Dëgjimi publik, paragrafi 401 dhe referencat e përdorura aty).
57. Rrjedhimisht, Gjykata, duke iu referuar në vazhdimësi praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së dhe asaj të Gjykatës, thekson se vetë fakti që palët nuk kanë kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore nuk do të thotë që të njëjtat kanë hequr dorë nga e drejta për të mbajtur një të tillë (shih rastet e Gjykatës KI145/19, KI146/19, KI147/19, KI149/19, KI150/19, KI151/19, KI152/19, KI153/19, KI154/19, KI155/19, KI156/19, KI157/19 dhe KI159/19, parashtrues *Et-hem Bokshi dhe të tjerët*, cituar më lart, paragrafi 54, për më shumë, lidhur me heqjen dorë nga e drejta për një seancë dëgjimore, shih Udhëzuesin e GJEDNJ-së të 30 prillit 2020 për nenin 6 të KEDNJ-së, E drejta për një proces të rregullt, aspekti civil, IV. Kriteret procedurale; B. Dëgjimi publik, paragrafët 420 dhe 421 dhe referencat e përdorura aty). Bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, një çështje e tillë varet nga karakteristikat e ligjit vendor dhe rrethanat e secilit rast veç e veç (shih rastin e GJEDNJ-së *Göç kundër Turqisë*, cituar më lart, paragrafi 48).
58. Në fund, Gjykata përmbledh rrethanat faktike të rasteve të ish-ndërmarrjes "Agimi" [Aktgjykimi i Gjykatës, i 10 dhjetorit 2020, në rastet KI145/19, KI146/19, KI147/19, KI149/19, KI150/19, KI151/19, KI152/19, KI153/19, KI154/19, KI155/19, KI156/19, KI157/19 dhe KI159/19], si dhe konstatimet e saj, të cilat kanë rezultuar me gjetjen e

shkeljes të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, të garantuar me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, si rezultat i mungesës së një seance dëgjimore në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së. Rrethanat e këtij rasti të lartcekur ndërlihdeshin me privatizimin e ndërmarrjes N.SH. "Agimi" në Gjakovë dhe të drejtat respektive të punëtorëve për t'iu njohur statusi i punëtorëve me të drejta legjitime për të marrë një pjesë nga të ardhurat e njëzet përqindëshit (20%) nga ky privatizim, siç është përcaktuar në nenin 68 (Ankesat lidhur me listën e të punësuarve me të drejta legjitime) të Shtojcës së Ligjit për Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme dhe paragrafin 4 të nenit 10 të Rregullores nr. 2003/13, të ndryshuar dhe plotësuar me Rregulloren nr. 2004/45. Parashtruesit e kërkesës nuk u përfshinë në Listën e Përkohshme të punëtorëve me të drejta legjitime për të marrë pjesë nga të ardhurat e njëzet përqindëshit (20%-it) nga privatizimi i NSH "Agimi". Si rezultat i refuzimit të ankesës së tyre nga Agjencia Kosovare e Privatizimit, parashtruesit e kërkesës kishin iniciuar padi në Kolegjin e Specializuar të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme, duke kontestuar Vendimin e Agjencisë Kosovare të Privatizimit. Të gjithë parashtruesit e kërkesës kishin kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore para Kolegjit të Specializuar. Kolegji i Specializuar, kishte refuzuar kërkesën për seancë dëgjimore me arsyetimin se *"faktet dhe provat e dorëzuara janë mjaft të qarta"*, duke u dhënë të drejtë parashtruesve të kërkesës, me përjashtim të dy prej tyre, dhe duke konstatuar se ishin diskriminuar, prandaj të njëjtit duhet të përfshihen në Listën Përfundimtare të Agjencisë Kosovare të Privatizimit. Duke vepruar mbi bazën e ankesës së Agjencisë Kosovare të Privatizimit kundër këtij Aktgjykimi, në gusht të vitit 2019, Kolegji i Apelit, kishte nxjerrë Aktgjykimin e kontestuar, përmes të cilit kishte miratuar ankesën e Agjencisë Kosovare të Privatizimit dhe e kishte ndryshuar Aktgjykimin e Kolegjit të Specializuar, duke hequr *"nga lista e përfituesve të 20% nga procesi i privatizimit të NSH-së "Agimi" Gjakovë"* të gjithë parashtruesit e kërkesës. Këtë Aktgjykim, parashtruesit e kërkesës e kontestuan para Gjykatës, duke pretenduar ndër të tjerash se i njëjti është nxjerrë në kundërshtim me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] me arsyetimin se Kolegji i Apelit kishte ndryshuar Aktgjykimin e Kolegjit të Specializuar, (i) pa një seancë dëgjimore; (ii) pa arsyetim të mjaftueshëm; (iii) në interpretim arbitrar të ligjit; dhe (iv) në shkelje të së drejtës së tyre për një gjykim brenda një afati të arsyeshëm kohor.

59. Në vlerësimin e pretendimeve të parashtruesve të kërkesës në këto raste, Gjykata u fokusua në ato që ndërlihdeshin me mungesën e një seance dëgjimore para Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme. Gjykata, pas aplikimit të parimeve të lartcekura të vendosura përmes praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së konstatoi se Aktgjykimi i kontestuar, përkatësisht Aktgjykimi [AC-I-13-0181-A0008] i 29 gushtit 2019 i Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme, ishte nxjerrë në kundërshtim me garancitë e mishëruara në nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, përkitazi me të drejtën për një seancë dëgjimore, ndër të tjerash, sepse (i) fakti që parashtruesit e kërkesës nuk kanë kërkuar seancë dëgjimore para Kolegjit të Apelit, nuk nënkupton heqjen dorë të tyre nga kjo e drejtë dhe as nuk e liron Kolegjin e Apelit nga detyrimi që të trajtojë me nismën e tij domosdoshmërinë e mbajtjes së një seance dëgjimore; (ii) parashtruesve të kërkesës iu është mohuar e drejta e seancës dëgjimore në të dy nivelet e Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme; (iii) Kolegji i Apelit, nuk kishte trajtuar *"çështje ekskluzivisht ligjore ose të natyrës së lartë teknike"*, çështje këto bazuar në të cilat do të mund të kishin ekzistuar *"rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore"*; (iv) Kolegji i Apelit, në fakt, kishte shqyrtuar çështje *"fakti dhe ligji"*, çështje këto shqyrtimi i të cilave, në parim, kërkon mbajtjen e një seance dëgjimore; dhe (v) Kolegji i Apelit, nuk kishte arsyetuar *"heqjen dorë nga seanca gojore"*. Gjykata, po ashtu rikujton se të njëjtat parime dhe konstatime i kishte aplikuar dhe vendosur edhe në tri Aktgjykime tjera në rastet e ish-ndërmarrjes Agimi,

përmes të cilave kishte konstatuar shkelje të nenit 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së si rezultat i mosmbajtjes së një seance dëgjimore në nivel të Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së.

(ii) Aplikimi i parimeve të shtjelluara më lart në rrethanat e rastit konkret

60. Gjykata fillimisht rikujton që bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, neni 6 i KEDNJ-së, në parim, garanton mbajtjen e një seance dëgjimore në të paktën njërin nivel të vendimmarrjes. Një e tillë është, siç është sqaruar më lart, në parim, (i) e detyrueshme nëse gjykata e shkallës së parë ka kompetencën e vetme të vendimmarrjes përkitazi me çështjet e faktit dhe të ligjit; (ii) jo e detyrueshme në shkallë në dytë nëse një seancë dëgjimore është mbajtur në shkallë të parë, përkundër faktit që një përcaktim i tillë varet nga karakteristikat e rastit përkatës, për shembull, nëse shkalla e dytë vendos edhe për çështje fakti edhe ligji; dhe (iii) e detyrueshme në shkallë të dytë nëse një e tillë nuk është mbajtur në shkallë të parë, në rastet kur shkalla e dytë ka kompetencë të plotë për të vlerësuar vendimin e shkallës së parë, edhe përkitazi me çështjet e faktit dhe të ligjit. Përrjashtime nga këto raste, në parim, bëhen vetëm nëse *“ekzistojnë rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore”*, dhe të cilat GJEDNJ, siç është sqaruar më lart, përmes praktikës së saj gjyqësore i ka përcaktuar si raste që kanë të bëjnë ekskluzivisht me çështje ligjore ose janë të natyrës së lartë teknike.
61. Megjithatë, duke shikuar të gjithë procedurën gjyqësore të kërkesës konkrete, është e qartë se parashtruesi në momentin e parashtrimit të ankesës në Kolegjin e Specializuar të DHPGJS-së, nuk ka kërkuar mbajtjen e një seance publike, gjë që do të përbente gjykimin në nivelin e parë. Në këtë pjesë të procedurës gjyqësore, Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së e refuzoi kërkesën e parashtruesit pa caktuar një seancë publike, duke aplikuar dispozitat e nenit 72 paragrafi 11 të Ligjit për DHPGJSK (nr. 06 L-086) dhe konstatoi se *“Vendimi lëshohet pa mbajtur seancë dëgjimore sepse faktet dhe provat e deponuara në lëndë janë mjaft të qarta...”*.
62. Gjykata gjen se e njëjta qasje u mbajt edhe nga Kolegji i Apelit i DHPGJS-së, i cili gjithashtu refuzoi ankesën e parashtruesit të kërkesës pa caktuar një seancë publike.
63. Duke pasur parasysh këtë rezultat të procedurës para Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së dhe para Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, shtrohet pyetja nëse parashtruesi i kërkesës ka hequr dorë në ndonjë mënyrë nga e drejta për një seancë dëgjimore publike para kolegjeve të Dhomës së Posaçme ose pikërisht të dy kolegjet e Dhomës së Posaçme kanë bërë lëshime procedurale duke neglizhuar të drejtat e parashtruesit të kërkesës, ku ata kanë nxjerrë aktgjykime në të dy nivelet, pa mbajtur një seancë dëgjimore publike, gjë që në rrethana të caktuara do të rezultonte me shkeljen e të drejtave të parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.
64. Me qëllim të marrjes së përgjigjes adekuate, Gjykata, përmes analizës së mëtejshme, do të përcaktojë nëse parashtruesi i kërkesës ka hequr dorë nga e drejta për një seancë dëgjimore ose në një fazë të procedurës gjyqësore ai ka ngritur një kërkesë të tillë tek një prej kolegjeve të DHPGJS-së. Nëse përgjigja në këtë çështje rezulton të jetë negative, atëherë Gjykata, duke u bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, duhet të vlerësojë nëse në rrethanat e rastit konkret *“ekzistojnë rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore”* në të dy shkallët e vendimmarrjes, përkatësisht para Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së dhe Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, respektivisht. Këtë

vlerësim Gjykata do të bëjë duke u bazuar edhe në parimet e vendosura përmes Aktgjykimit të Dhomës së Madhe Ramos Nunes de Carvalho e Sá kundër Portugalisë.

a) E drejta për një seancë dëgjimore publike

Nëse parashtruesi i kërkesës ka hequr dorë nga e drejta e një seance dëgjimore para Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së

65. Në këtë drejtim, Gjykata fillimisht rikujton se parashtruesi i kërkesës përmes ankesës së tij individuale të paraqitur në Kolegjin e Specializuar të DHPGJS-së, nuk kishte kërkuar shprehimisht mbajtjen e një seance dëgjimore në nivelin e parë të procedurës gjyqësore, përkatësisht në procedurën para Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së, dhe për këtë në një farë mënyre mund të konsiderohet se ai ka “*hequr dorë vullnetarisht nga e drejta*” për një seancë publike në nivelin e parë të gjykimit, edhe pse është më se e kuptueshme dhe e dukshme se ai, si të gjitha palët në procedurë, kur paraqesin kërkesëpadi, kanë pritshmëri që gjykata kompetente do të caktojë seancë publike ku do të diskutohen rrethanat faktike dhe juridike të rastit, gjë që sigurisht paraqet pritjen legjitime të secilës palë.
66. Më saktësisht, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, në rrethanat e rasteve në të cilat palët nuk kanë kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore, siç është rasti i parashtruesit të kërkesës, GJEDNJ, ndër tjerash, vlerëson nëse mungesa e një kërkesë të tillë, mund të konsiderohet si heqje dorë e nënkuptuar të një parashtruesi nga e drejta për një seancë dëgjimore. Thënë këtë, mungesa e kërkesës për një seancë dëgjimore, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, asnjëherë nuk është faktori i vetëm që determinon domosdoshmërinë e mbajtjes së një seance dëgjimore. Në të gjitha rastet, nëse mungesa e kërkesës për seancë dëgjimore e liron një gjykatë nga detyrimi për mbajtjen e një seance dëgjimore, varet nga (i) specifikat e ligjit të aplikueshëm; dhe (ii) rrethanat e një rasti (shih, rastin e GJEDNJ-së Góç kundër Turqisë, cituar më lart, paragrafi 46). Në vijim, Gjykata do të vlerësojë këto dy kategori çështjesh.
67. Më konkretisht, në rastet kur një palë përkatëse nuk ka bërë një kërkesë për seancë dëgjimore, GJEDNJ ka vlerësuar se mungesa e një kërkesë të tillë mund të konsiderohet sikur heqje dorë e nënkuptuar nga një seancë dëgjimore, gjithnjë në dritën e ligjit të aplikueshëm dhe rrethanave të një rasti të caktuar. Për shembull (i) rasti Miller kundër Suedisë (Aktgjykim i 6 majit 2005), në të cilin parashtruesja përkatëse nuk kishte kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore në nivel të apelit, por e njëjta kishte kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore në nivel të shkallës së parë, kishte rezultuar në konstatimin e GJEDNJ-së që kërkesa për seancë dëgjimore ishte bërë në fazën “më të duhur të procedurave” dhe për pasojë, GJEDNJ kishte theksuar se nuk mund të konstatohet se pala ka hequr dorë nga kërkesa për seancë dëgjimore në mënyrë të nënkuptuar. Për më tepër, në kombinim me konstatimin se në nivel apeli ishin shqyrtuar edhe çështje fakti edhe ligji, dhe për pasojë natyra e çështjeve në shqyrtim nuk ishte ekskluzivisht ligjore e as teknike, GJEDNJ, konstatoi se nuk ekzistojnë rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore, duke konstatuar shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së (shih rastin e GJEDNJ-së Miller kundër Suedisë, cituar më lart, paragrafët 28-37); gjithashtu (ii) në rastin Salomonsson kundër Zvicrës (Aktgjykim i 12 shkurtit 2003), në të cilin parashtruesi përkatës nuk kishte kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore në asnjërin nga instancat, GJEDNJ, edhe pse konstatoi se parashtruesi përkatës mund të konsiderohet se ka hequr dorë në mënyrë të nënkuptuar nga e drejta në një seancë dëgjimore (shih paragrafin 35 të rastit Salomonsson kundër Zvicrës), megjithatë konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së për shkak të mungesës së një seance dëgjimore, sepse konkludoi që në

rrethanat e rastit konkret, nuk ekzistonin rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore, posaçërisht marrë parasysh faktin që niveli i apelit shqyrtoi edhe çështje fakti dhe jo vetëm ligji (shih rastin e GJEDNJ-së *Salomonsson kundër Zvicrës*, cituar më lart, paragrafët 36-40).

68. Së pari, përkitazi me specifikat e ligjit të aplikueshëm, përkatësisht Ligjit dhe Shtojcës së Ligjit për DHPGJS-në, Gjykata rikujton se bazuar në nenin 64 të Shtojcës së Ligjit për DHPGJS-në, "*Kolegji i Apelit vendos nëse do të mbajë apo jo më shumë seanca dëgjimore me gojë lidhur me ankesën gjegjëse*", në bazë të nismës së tij apo edhe kërkesës me shkrim nga një palë. Neni 69 (Procedurat e ankesës me gojë) i Ligjit nr. 06/L-086 për DHPGJS-në, ka të njëjtën përmbajtje. Bazuar në këto dispozita, Gjykata përmes Aktgjyimeve në rastet e ish-ndërmarrjes "Agimi", kishte vlerësuar se mbajtja e një seance dëgjimore, jodetyrimsht varet nga kërkesa e palës. Bazuar në dispozitat e aplikueshme, është gjithashtu detyrë e kolegjit përkatës, që bazuar në nismën e tij, të vlerësojë nëse rrethanat e një rasti kërkojnë mbajtjen e një seance dëgjimore. Për më tepër, përtej kompetencave të Kolegjit të Specializuar, bazuar në nenin 60 (Përmbajtja e ankesës) dhe nenin 65 (Paraqitja e provave të reja) të Shtojcës së Ligjit për DHPGJS-në, Kolegji i Apelit gjithashtu ka kompetencë të vlerësojë edhe çështjet e ligjit edhe të faktit, dhe për pasojë, është e pajisur me kompetencë të plotë për të vlerësuar mënyrën se si ka vlerësuar faktet autoriteti më i ulët, përkatësisht Kolegji i Specializuar.
69. Së dyti, përkitazi me rrethanat e një rasti, Gjykata rikujton që praktika gjyqësore e GJEDNJ-së, thekson se mungesa e një kërkesë për një seancë dëgjimore, dhe vlerësimi nëse ky fakt mund të rezultojë në konstatimin se pala përkatëse në mënyrë të nënkuptuar ka hequr dorë nga e drejta për një seancë dëgjimore, duhet të vlerësohet në tërësinë e specifikave të një procedure, dhe jo si argument i vetëm, për të konstatuar nëse mungesa e një seance dëgjimore ka rezultuar ose jo në shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së (shih rastet e Gjykatës në rastet e ish-ndërmarrjes "Agimi" KI145/19, KI145/19, KI146/19, KI147/19, KI149/19, KI150/19, KI151/19, KI152/19, KI153/19, KI154/19, KI155/19, KI156/19, KI157/19 dhe KI159/19, parashtrues i kërkesës *Et-hem Bokshi dhe të tjerët*, të cituara më lart, paragrafi 62).
70. Gjykata rikujton se GJEDNJ në rastin *Göç kundër Turqisë*, konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së për shkak të mungesës së një seance dëgjimore, duke refuzuar pretendimet e Qeverisë Turke se (i) rasti ishte i thjeshtë dhe se mund të trajtohej me shpejtësi vetëm në bazë të shkresave të lëndës, veçanërisht për shkak se parashtruesi përkatës përmes ankesës nuk kërkoi sjelljen e ndonjë prove të re; dhe se (ii) parashtruesi përkatës nuk kishte kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore (për faktet e rastit, shih paragrafët 11 deri 26 të rastit të GJEDNJ-së *Göç kundër Turqisë*). Në shqyrtimin e rastit përkatës, dhe pas vlerësimit nëse në rrethanat e tij ekzistonte ndonjë rrethanë e jashtëzakonshme që do të justifikonte mungesën e një seance dëgjimore, GJEDNJ konstatoi shkelje të paragrafit 1 të nenit 6 të KEDNJ-së, duke theksuar, ndër të tjerash, se (i) përkundër faktit që parashtruesi përkatës nuk kishte bërë kërkesë për një seancë dëgjimore, nga rrethanat e rastit nuk rezulton se një kërkesë e tillë do të kishte ndonjë perspektivë suksesi; për më tepër që (ii) nuk mund të konsiderohet se parashtruesi përkatës ka hequr dorë nga e drejta e tij për një seancë dëgjimore duke mos kërkuar një të tillë para gjykatës së apelit pasi që kjo e fundit nuk kishte juridiksion të plotë për të përcaktuar shumën e kompensimit; (iii) parashtruesit përkatës nuk i ishte dhënë mundësia të dëgjohet as para shkallës më të ulët dhe e cila kishte kompetencë edhe për vlerësimin e fakteve edhe të ligjit; dhe (iv) çështja thelbësore, në rrethanat e këtij rasti, ishte nëse parashtruesit përkatës duhet t'i ofrohej një seance

dëgjimore para një gjykate e cila ishte përgjegjëse për vërtetimin e fakteve të rastit (për arsyetimin e rastit, shih paragrafët 43 deri 52 të rastit *Góç kundër Turqisë*).

71. Në vijim të kësaj, duke iu referuar rrethanave faktike dhe juridike të rastit *Góç kundër Turqisë* dhe duke krahasuar të njëjtat me rrethanat faktike dhe juridike të parashtruesit të kërkesës, Gjykata rikujton se Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së kishte hequr dorë nga mbajtja e seancës dëgjimore me arsyetimin se faktet dhe argumentet e paraqitura me shkrim ishin mjaft të qarta se kemi të bëjmë me një kërkesë që është jashtë afatit kohor për faktin se parashtruesi i kërkesës e kishte paraqitur kërkesën e tij për shlyerje të borxhit, për herë të parë, vetëm më 21 tetor 2006 pranë Autoritetit të Likuidimit të AKP-së.
72. Më konkretisht, Gjykata gjen se Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së, në vend të caktimit të një seance dëgjimore publike, ku do të shqyrtoheshin të gjitha rrethanat e rastit, mori një qasje krejtësisht formaliste në shqyrtimin e rastit të parashtruesit të kërkesës, duke zbatuar dispozitat e “*nenit 72 paragrafit 11 të Ligjit për DHPGJSK-së (nr. 06 L-086)*”, në lidhje me nenin 374 të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve (të cituar më lart), duke konkluduar se “*Vendimi lëshohet pa mbajtur seancë dëgjimore sepse faktet dhe provat e deponuara në lëndë janë mjaft të qarta, andaj gjyqtari individual nuk pret që në seancë të ketë më tepër informacione dhe argumente në kuptim të nenit 72 paragrafi 11 të Ligjit për DHPGJSJ (nr. 06 L-086)*”.
73. Në fakt, Gjykata konstaton se Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së mori vendimin për të hequr dorë nga seanca dëgjimore publike për shkak se faktet në shkresat e lëndës, siç kishte theksuar, ishin mjaft të qarta se parashtruesi i kërkesës paraqiti kërkesën për kompensim jashtë afatit kohor prej tri vitesh, duke iu referuar nenit 374 të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve, i cili thotë se “*kërkesat reciproke të personave shoqërorë juridikë nga kontrata në qarkullimin e mallrave dhe të shërbimeve si dhe kërkesat e kompensimit për shpenzimet e bëra lidhur me këto kontrata, parashkruhen për tre vjet*”.
74. Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së, pa mbajtur një seancë dëgjimore publike, konkludoi si në vijim: **i)** se detyrimet kontraktuale ndaj parashtruesit të kërkesës kanë lindur në muajin dhjetor 1997; **ii)** se afati kohor për të cilën paditësi kërkonte borxhin ka skaduar në muajin dhjetor 2000; **iii)** se parashtruesi e paraqiti kërkesën për kompensim për herë të parë më 21 tetor 2006 pranë Autoritetit të Likuidimit të AKP-së dhe se ajo si e tillë është jashtë afatit kohor prej 3 vitesh, dhe **iv)** se parashtruesi i kërkesës nuk e kishte kërkuar asnjëherë më parë këtë borxh nga i padituri përmes padisë gjyqësore të paraqitur para një gjykate ose një organi tjetër kompetent.
75. Megjithatë, një konkludim i tillë i Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së nuk është plotësisht i qartë për Gjykatën, jo për arsye se në kuptimin gjuhësor është i pakuptueshëm, por për arsye se i njëjti nuk ofroi një shpjegim përse konsideron se pretendimi i parashtruesit të kërkesës, “*se ai në vitin 1998 paraqiti kërkesëpadinë me të cilën kishte ndërprerë afatin e parashkrimit*” nuk është pretendim juridikisht i vlefshëm i cili, si i tillë, kërkon apo nuk kërkon caktimin e seancës dëgjimore publike.
76. Në rrethana të tilla, Gjykata nuk mund të konstatojë se mungesa e kërkesës së parashtruesit të kërkesës për mbajtjen e një seance dëgjimore në nivel të Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së, mund të konsiderohet si heqje dorë e nënkuptuar e tij nga e drejta për seancë dëgjimore, për arsye se në bazë të pretendimeve të pakundërshtueshme dhe provave materiale nga shkresat e lëndës, është e qartë se ai kishte pritje reale që Kolegji i

Specializuar i DHPGJS-së, si gjykatë kompetente, do të caktojë një seancë dëgjimore publike për të mënjeluar të gjitha dyshimet lidhur me afatin e parashkrimit të kërkesës.

Nëse parashtruesi i kërkesës ka hequr dorë nga e drejta për një seancë dëgjimore para Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së

77. Për më tepër, Gjykata gjithashtu analizoi edhe procedurën para Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së për të përcaktuar nëse parashtruesi i kërkesës ka hequr dorë nga e drejta për një seancë para këtij kolegji, si gjykatë e shkallës së dytë, i cili, duke respektuar garancitë e nenit 31 të Kushtetutës, duhet të korrigjojë lëshimet nëse janë bërë nga gjykata e shkallës së parë. Në këtë kontekst, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së kundër Aktvendimit të Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së. Në ankesën e tij, parashtruesi i kërkesës theksoi se Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së, **i)** nuk ka arsyetuar faktin e paraqitjes së padisë në Gjykatën Ekonomike të Qarkut në Prishtinë nga paditësi me datë 26.11.1998, proceduar në këtë gjykatë me rekomandin postar të datës 26.11.1998, e që është rrethanë për ndërprerjen e afatit të parashkrimit; **ii)** se gjykata nuk ka mbajtur seancë gjyqësore për dëgjimin e pretendimeve të palëve apo edhe ofrimin e provave që do të ndikonin në vendosjen e drejtë lidhur me kërkesëpadinë e paditësit; **iii)** se gjykata me moscaktimin e shqyrtimit gjyqësor ka shkelur parimin themelor të palës për t'u dëgjuar në një procedurë gjyqësore [...] duke shkelur kështu edhe të drejtat e njeriut lidhur me të drejtën që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm kohor (neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut)“.
78. Prandaj, Gjykata konstaton se nga tri pretendimet kryesore të parashtruesit të kërkesës të ngritura para Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, dy janë të lidhura drejtpërdrejt me ankesën në lidhje me mosmbajtjen e një seance dëgjimore publike para Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së, ku parashtruesi i kërkesës, me argumentet e tij, arsyetoi pa mëdyshje nevojën për mbajtje publike të seancës dëgjimore. Rrjedhimisht, është i qartë qëllimi i parashtruesit të kërkesës që pikërisht gjatë seancës dëgjimore publike e cila nuk u mbajt para Kolegjit të Specializuar të DHPGJS, t'i jepet mundësia për të paraqitur argumentet e tij lidhur me përfundimin e gabuar nga gjykata e shkallës së parë, “se ai kurrë më parë nuk paraqiti kërkesë për arkëtimin e borxhit”, si dhe të dëgjojë qëndrimet e Kolegjit të Apelit lidhur me këtë pretendim. Duke pasur parasysh këtë, nuk mund të thuhet se parashtruesi i kërkesës nuk e ngriti çështjen e mbajtjes së seancës dëgjimore publike ose se ai hoqi dorë vullnetarisht nga e drejta për një seancë dëgjimore publike. Për më tepër, se sa shkojnë pretendimet ankimore të parashtruesit të kërkesës në këtë drejtim, mund të shihet edhe në bazë të pretendimit të parashtruar në ankesën e paraqitur në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së, ku thuhet se:
- “I autorizuari i paditësit i propozon Gjykatës të Apelit të Dhomave të Posaçme të Gjykatës Supreme në Prishtinë që në rastin e shqyrtimit të ankesës në kuptim të nenit 190 para. 4 të LPP, të mbajë seancën gjyqësore për të konstatimit të drejtë të gjendjes faktike“.*
79. Duke pasur parasysh këtë, Gjykata gjen se kjo kërkesë e parashtruesit për mbajtjen e një seance dëgjimore publike para Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, është shumë e qartë, dhe si e tillë kërkon që ajo të trajtohet nga kolegji i shkallës së dytë të DHPGJS-së.
80. Megjithatë, në bazë të përmbajtjes së Aktgjykimit [AC-I-19-0213] të Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, rezulton se ai e ka shpërfillur kërkesën e parashtruesit të kërkesës, për më

tepër, jo vetëm që nuk e caktoi seancën dëgjimore në mënyrë që të mënjanojë lëshimin e Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së, por ai shkoi aq larg sa në arsyetimin e aktgjykimit të tij thjesht e shpërfilli këtë kërkesë të parashtruesit deri në atë masë sa nuk e deklaroi fare në aktgjykim dhe për rrjedhojë nuk e arsyetoi, duke e konsideruar, me sa duket, të parëndësishme.

81. Prandaj, Gjykata konstaton se Kolegji i Apelit i DHPGJS-së hoqi dorë nga mbajtja e një seance dëgjimore publike, përkundër kërkesës së qartë të parashtruesit, duke e bazuar të gjithë arsyetimin në Aktgjykimin e tij [AC-I-19-0213] në dispozitat ligjore, të cilat vetëm në kuptimin procedural justifikojnë konkludimin e tij se kemi të bëjmë me parashkrimin e kërkesës kreditore, duke mos iu përgjigjur pretendimeve kryesore të parashtruesit të kërkesës, i cili shprehimisht kërkoj mbajtjen e seancës dëgjimore publike për shkak të lëshimit të Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së.
82. Duke pasur parasysh sa më sipër, Gjykata konsideron se nuk ka nevojë që ajo të merret më tej me përcaktimin nëse parashtruesi i kërkesës hoqi dorë nga seanca dëgjimore publike para Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, kur është më se e qartë se qëllimi i tij në ankesën e paraqitur ishte pikërisht mbajtja e seancës dëgjimore publike, gjë që shihet shumë qartë nga shkresat e lëndës.
83. Ajo që Gjykata gjen si një karakteristikë e përbashkët e procedurës konkrete gjyqësore e cila është zhvilluar në dy nivele, është se (i) parashtruesit të kërkesës nuk iu dha mundësia për t'u dëgjuar para Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së, i cili është kompetent për vlerësimin e fakteve dhe ligjeve; (ii) parashtruesit të kërkesës nuk iu dha mundësia për t'u dëgjuar as para Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, edhe pse parashtruesi i kërkesës e kërkoj këtë shprehimisht; (iii) Kolegji i Apelit i DHPGJS-së, as në kuptimin substancial nuk i mori parasysh dhe nuk i trajtoi pretendimet e parashtruesit të kërkesës në lidhje me kërkesën e tij për mbajtje të një seance dëgjimore publike.

b) Nëse në rrethanat e rastit konkret ekzistojnë rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore para Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së dhe Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së

84. Gjykata edhe një herë rikujton se bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, palët kanë të drejtë në seancë dëgjimore në të paktën njërën instancë. Kjo instancë është kryesisht instanca e parë dhe ajo e cila e ka juridiksionin për të vendosur edhe për çështje fakti edhe për çështje ligji. Në këtë kontekst, përkritazi me detyrimin për të mbajtur një seancë dëgjimore në gjykatat e shkallës së dytë ose të tretë, praktika gjyqësore e GJEDNJ-së thekson se mungesa e një seance dëgjimore mund të justifikohet bazuar në karakteristikat e veçanta të rastit në fjalë, me kusht që një seancë dëgjimore të jetë mbajtur në shkallën e parë. Në parim, nëse një seancë dëgjimore është mbajtur në shkallën e parë, procedurat para gjykatave të apelit, dhe të cilat përfshijnë vetëm çështje të ligjit, dhe jo çështje të faktit, mund të konsiderohet të jenë në përputhje me garancitë e mishëruara në nenin 6 të KEDNJ-së, edhe nëse në shkallë të dytë nuk është mbajtur një seancë dëgjimore. Thënë këtë, përjashtim nga e drejta për një seancë dëgjimore, janë vetëm ato raste në të cilat përcaktohet se ekzistojnë *“rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore”*. Këto rrethana, siç është sqaruar më lart, praktika gjyqësore e GJEDNJ-së i ka klasifikuar si raste të cilat ndërliken me *“çështje ekskluzivisht ligjore apo të natyrës së lartë teknike”*.

85. Për shembull, çështjet që ndërlidhen me sigurime sociale, GJEDNJ, kryesisht, i ka klasifikuar si çështje të natyrës teknike, në të cilat, jo detyrimisht është e domosdoshme një seancë dëgjimore. Sigurisht, nga ky rregull ka përjashtime. Në çdo rast, shqyrtohen rrethanat konkrete të një rasti. Për shembull, GJEDNJ nuk kishte konstatuar shkelje në rastet Schuler-Zraggen kundër Zvicrës dhe Dory kundër Suedisë, por kishte konstatuar shkelje në rastet Miller kundër Suedisë dhe Salomonsson kundër Zvicrës, edhe pse të gjitha këto raste ndërlidheshin me çështje të sigurimeve sociale.
86. Në mënyrë të ngjashme, GJEDNJ vepron edhe në ato raste në të cilat çështjet para gjykatës përkatëse janë ekskluzivisht ligjore, dhe nuk përfshijnë vlerësimin e fakteve kontestuese. Për shembull, në rastin Saccoccia kundër Austrisë (Aktgjykim i 18 dhjetorit 2008), GJEDNJ nuk konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së për shkak të mungesës së një seance dëgjimore, pasi konstatoi se çështjet për të cilat ankohej parashtruesi përkatës nuk ngërthenin çështje fakti, por vetëm çështje të kufizuara të natyrës ligjore (Saccoccia kundër Austrisë, cituar më lart, paragrafi 78), ndërsa në rastin Allan Jacobsson kundër Suedisë (nr. 2) (Aktgjykim i 19 shkurtit 1998), GJEDNJ gjithashtu nuk konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së për shkak të mungesës së një seance dëgjimore, pasi konstatoi se çështjet për të cilat ankohej parashtruesi përkatës nuk ngërthenin as çështje ligji e as fakti (shih rastin e GJEDNJ-së Allan Jacobsson kundër Suedisë (nr. 2), cituar më lart, paragrafi 49).
87. Përkundrazi, në rastet e tjera në të cilat GJEDNJ përcaktoi se çështjet para gjykatave përkatëse ngërthenin edhe çështje fakti edhe ligji, ajo nuk konstatoi se ekzistonin rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore. Për shembull, në rastin Malhous kundër Republikës Çeke (Aktgjykim i 12 korrikut 2001), GJEDNJ konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së për shkak të mungesës së një seance dëgjimore, pasi përcaktoi se çështjet për të cilat ankohej parashtruesi përkatës nuk ngërthenin vetëm çështje ligji por edhe fakti, përkatësisht vlerësimin nëse autoriteti më i ulët i kishte vlerësuar faktet në mënyrë të drejtë (shih rastin e GJEDNJ-së Malhous kundër Republikës Çeke, cituar më lart, paragrafi 60). Në të njëjtën mënyrë, në rastin Koottummel kundër Austrisë (Aktgjykim i 10 dhjetorit 2009), GJEDNJ konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së për mungesë të një seance dëgjimore, sepse konstatoi se çështjet para saj mund të kualifikoheshin si çështje të natyrës ekskluzivisht ligjore ose të natyrës teknike, që do të mund të konsistonin në rrethana të jashtëzakonshme të cilat do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore (shih rastin e GJEDNJ-së Koottummel kundër Austrisë, cituar më lart, paragrafët 20 dhe 21).
88. Në rrethanat e rastit konkret, Gjykata fillimisht rikujton se Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së, edhe pse ka detyrim të vendosë për çështje të faktit dhe të ligjit, qartazi nuk e ka bërë këtë, e kjo për shkak se nuk e ka caktuar një seancë dëgjimore publike për të vërtetuar së pari të gjitha rrethanat faktike, dhe rrjedhimisht për të vendosë për çështje ligjore. Në kontekst të asaj që u tha, Gjykata rikujton se edhe Kolegji i Apelit i DHPGJS-së ka juridiksion për t'i trajtuar si faktet ashtu edhe çështjet ligjore. Në bazë të paragrafit 11 të nenit 10 (Aktgjykimet, Aktvendimet dhe Apelet) të Ligjit nr. 04/L-033 për Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për Çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejshëm: Ligji për DHPGJS-në) dhe paragrafit 4 të nenit 64 (Procedurat e ankesës me gojë) dhe nenit 65 (Paraqitja e provave të reja) të Shtojcës së Ligjit për DHPGJS-në, palët, ndër të tjera, kanë mundësinë që të paraqesin ankesat para Kolegjit të Apelit edhe përkitazi me çështjet e ligjit dhe të faktit, duke përfshirë edhe mundësinë e paraqitjes së provave të reja.

89. Në mbështetje të këtij konstatimi, Gjykata rikujton se Aktgjykimi i GJEDNJ-së, *Ramos Nunes de Carvalho e Sá kundër Portugalisë*, specifikisht kishte përcaktuar se një seancë dëgjimore është e domosdoshme në rrethana që ngërthejnë nevojën për shqyrtimin e çështjeve të ligjit dhe të faktit, përfshirë rastet në të cilat është i nevojshëm vlerësimi nëse autoritetet më të ulëta kanë vlerësuar faktet në mënyrë të saktë. Kjo vlen posaçërisht në rrethana në të cilat, një seancë dëgjimore nuk është mbajtur as para shkallës më të ulët, siç është rasti në rrethanat e rastit konkret.
90. Në fakt, në disa raste GJEDNJ kishte konstatuar shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së kur një seancë dëgjimore nuk ishte mbajtur në një gjykatë me juridiksion apeli, edhe atëherë kur një seancë dëgjimore ishte mbajtur në instancën më të ulët, përkundër faktit se vlerësimi i domosdoshmërisë së seancës dëgjimore në nivel apeli është më pak rigoroz atëherë kur një seancë dëgjimore është mbajtur në shkallën e parë. Për shembull, në Aktgjykimin *Helmerts kundër Suedisë*, GJEDNJ shqyrtoi një rast në të cilin parashtruesit përkatës i ishte mundësuar një seancë dëgjimore në shkallën e parë, por jo në nivelin e apelit, e cila kishte kompetencë të vlerësonte edhe ligjin edhe faktet në rrethanat e rastit përkatës. Në këtë rast, GJEDNJ kishte ritheksuar se (i) garancitë e mishëruara në nenin 6 të KEDNJ-së, jodetyrimsht garantojnë një seancë dëgjimore në nivel apeli, nëse një e tillë është mbajtur në shkallën e parë; dhe (ii) në marrjen e këtij vendimi, gjykata përkatëse duhet gjithashtu të ketë parasysh nevojën për trajtimin ekspeditiv të rasteve si dhe të drejtën për gjykim brenda një kohe të arsyeshme. Megjithatë, duke vënë theks në faktin se një përcaktim i tillë varet nga natyra e çështjeve që ngërthen një rast dhe nevoja për ekzistimin e rrethanave të jashtëzakonshme në mënyrë që të justifikohet mungesa e një seance dëgjimore, GJEDNJ konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së (për arsyetimin përkatës të rastit, shih paragrafët 31 deri 39 të rastit *Helmerts kundër Suedisë*).
91. Në fund, Gjykata gjithashtu thekson faktin se Kolegji i Apelit i DHPGJS-së nuk kishte arsyetuar *"heqjen dorë nga seanca dëgjimore"*, përkundër faktit se parashtruesi i kërkesës e kërkoj shprehimisht një të tillë, duke iu referuar nenit 190.4 të LPK-së, i cili në mënyrë konkrete përcakton se, *"Gjykata e shkallës së dytë mund ta caktojë shqyrtimin e çështjes edhe kur vlerëson se me qëllim të konstatimit të drejtë të gjendjes faktike duhet përsëri të merren të gjitha ose disa nga provat e administruara në gjykatën e shkallës së parë"*. Përkundrazi, Aktgjykimi në fjalë [AC-I-19-0213], nuk përmban asnjë shpjegim shtesë lidhur me Vendimin e Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së për *"heqjen dorë nga seanca dëgjimore"*. Ajo që përmban Aktgjykimi i kontestuar i Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së është arsyetimi që bazohet ekskluzivisht në dispozitat ligjore të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve (të aplikueshme në momentin e krijimit të borxhit), me aplikimin e të cilave justifikohet konstatimi si i Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së, ashtu edhe i Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, se kemi të bëjmë me parashkrimin e kërkesës kreditore. Për më tepër, se konstatimi i Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së është edhe më i pakuptueshëm, tregon edhe pjesa e arsyetimit në Aktgjykim, në të cilën ai i referohet nenit 387 të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve, duke theksuar se *"e paditura (parashtruesi i kërkesës) nuk ka dhënë ndonjë deklaratë me shkrim për pranimin e borxhit, apo ajo nuk ka marrë ndonjë veprim tjetër të tërthortë për njohje të borxhit, të përcaktuar me dispozitën e cekur ligjore, andaj në rastin e këtij ankuesi nuk ka ndërprerje të parashkrimit"*, duke mos e trajtuar pretendimin e parashtruesit të kërkesës se në shkresat e lëndës ekziston një provë se ai ka ndërmarrë veprime procedurale në vitin 1998, duke e kundërshtuar kështu përfundimin e Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së në momentin e paraqitjes së kërkesës për shlyerjen e borxhit, si dhe në momentin e paraqitjes së ankesës në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së.

92. Pikërisht në mbështetje të kësaj, Gjykata thekson se bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, në vlerësimin e pretendimeve që ndërlidhen me mungesën e një seance dëgjimore, duhet të shqyrtohet edhe nëse refuzimi i mbajtjes së një seance të tillë është i arsyetuar. Për shembull në rastin e GJEDNJ-së *Pönkä kundër Estonisë* (Aktgjykim i 8 nëntorit 2016), e që ndërlidhej me zhvillimin e një procedure të thjeshtuar (të rezervuar për padi të vogla), GJEDNJ kishte konstatuar shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së, sepse gjykata përkatëse nuk kishte arsyetuar mungesën e një seance dëgjimore (shih rastin e GJEDNJ-së *Pönkä kundër Estonisë*, cituar më lart, paragrafët 37-40). Gjithashtu, në rastin e GJEDNJ-së *Mirovni Inštitut kundër Sllovenisë*, cituar më lart, GJEDNJ konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së, ndër tjerash, edhe pse gjykata përkatëse nuk kishte dhënë arsyetim për mosmbajtjen e një seance dëgjimore (shih rastin e GJEDNJ-së *Mirovni Inštitut kundër Sllovenisë*, cituar më lart, paragrafi 44). Në kontekst të mungesës së arsyetimit për mosmbajtje të një seance dëgjimore, GJEDNJ përmes praktikës së saj gjyqësore, në mënyrë të vazhdueshme, ndër të tjerash, ka theksuar se mungesa e arsyetimit rreth domosdoshmërisë së mbajtjes së një seance dëgjimore, i pamundëson gjykatës më të lartë, të vlerësojë nëse një mundësi e tillë thjeshtë është neglizhuar, apo cilat janë argumentet bazuar në të cilat gjykata ka anashkaluar një mundësi të tillë në raport me rrethanat që ngre një rast i caktuar (shih, rastin e GJEDNJ-së *Mirovni Inštitut kundër Sllovenisë*, paragrafi 44 dhe referencat e përdorura aty).
93. Prandaj, dhe në përfundim, Gjykata, duke marrë parasysh që (i) fakti që parashtruesi i kërkesës nuk ka kërkuar shprehimisht mbajtjen e një seance dëgjimore në nivel të Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së, nuk nënkupton se i njëjti në mënyrë të nënkuptuar ka hequr dorë nga kjo e drejtë; (ii) përkundër kërkesës specifike të parashtruesit të kërkesës për seancë dëgjimore para Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, një e tillë nuk ishte mbajtur dhe rrjedhimisht, standardet që aplikohen për domosdoshmërinë e mbajtjes së një seance dëgjimore para Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së janë më rigorozë, sepse, në parim, palët kanë të drejtë për një seancë dëgjimore të paktën para një instance gjyqësore; (iii) çështjet në shqyrtim para Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së nuk mund të kualifikohen as si çështje ekskluzivisht ligjore dhe as si çështje të natyrës teknike, por përkundrazi si çështje të faktit dhe ligjit; (iv) Kolegji i Apelit i DHPGJS-së nuk i kishte vlerësuar pretendimet e parashtruesit të kërkesës dhe rrjedhimisht nuk e kishte arsyetuar “heqjen dorë nga seanca”; (v) Kolegji i Apelit i DHPGJS-së nuk e kishte arsyetuar “ekzistencën e rrethanave të jashtëzakonshme që do të justifikojnë mungesën e një seance dëgjimore”. Rrjedhimisht, Aktgjykimi i kontestuar [AC-I-19-0213] i Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit i 16 marsit 2022, është nxjerrë në kundërshtim me garancitë e mishëruara në nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.
94. Gjykata në fund gjithashtu thekson se, duke marrë parasysh që tashmë ka konstatuar që Aktgjykimi i kontestuar i Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së nuk është në përputhshmëri me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së për shkak të mungesës së një seance dëgjimore, konsideron se nuk është e nevojshme të shqyrtohen pretendimet e tjera të parashtruesit të kërkesës. Pretendimet përkatëse të parashtruesit të kërkesës, duhet të shqyrtohen nga Kolegji i Apelit i DHPGJS-së në pajtim me konstatimet e këtij Aktgjykimi. Për më tepër, duke marrë parasysh që Kolegji i Apelit i DHPGJS-së ka kompetencë të plotë për të shqyrtuar vendimet e kontestuar të Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së bazuar në ligjet e aplikueshme për DHPGJS-në, i njëjti ka mundësinë e korrigjimit në shkallë të dytë të mungesës së një seance dëgjimore në shkallën e parë.

95. Konstatimi i Gjykatës për shkelje të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, në rrethanat e rastit konkret, ndërlihet ekskluzivisht me mungesën e seancës dëgjimore, siç është sqaruar në këtë Aktgjykim dhe në asnjë mënyrë nuk ndërlihet me dhe as nuk paragjykon rezultatin e meritave të rastit.

Përfundimi

96. Gjykata, në rrethanat e këtij rasti, ka vlerësuar pretendimet e parashtruesit të kërkesës përkitazi me mungesën e seancës dëgjimore, e drejtë kjo e garantuar, sipas sqarimeve të këtij Aktgjykimi, përmes nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.
97. Në vlerësimin e pretendimeve përkatëse, Gjykata fillimisht ka shtjelluar parimet e përgjithshme që burojnë nga praktika e saj gjyqësore dhe ajo e GJEDNJ-së, përkitazi me të drejtën për një seancë dëgjimore, duke i sqaruar rrethanat në të cilat një e tillë është e domosdoshme, bazuar mes tjerash, në Aktgjykimin e Dhomës së Madhe të GJEDNJ-së *Ramos Nunes de Carvalho e Sá kundër Portugalisë*. Gjykata ka sqaruar, mes tjerash, se (i) mungesa e kërkesës së një pale për seancë dëgjimore jo detyrimisht nënkupton heqjen dorë nga një e drejtë të tillë dhe se vlerësimi i ndikimit të mungesës së një kërkesë të tillë varet nga specifikat e ligjit dhe rrethanat e veçanta të një rasti; dhe (ii) në parim, palët kanë të drejtë në një seancë dëgjimore në të paktën një nivel të juridiksionit, përpos nëse “ekzistojnë rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore”, e të cilat bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, në parim ndërlihen me raste në të cilat shqyrtohen “çështje ekskluzivisht ligjore ose të natyrës së lartë teknike”.
98. Në rrethanat e rastit konkret, Gjykata konstatoi se (i) fakti që parashtruesi i kërkesës nuk ka kërkuar një seancë dëgjimore para Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së nuk nënkupton heqjen dorë të tij nga kjo e drejtë; ii) parashtruesi i kërkesës ka kërkuar shprehimisht mbajtjen e një seance dëgjimore publike para Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, duke krijuar kështu detyrimin që ky kolegji të trajtojë domosdoshmërinë e mbajtjes së seancës dëgjimore; (ii) parashtruesit të kërkesës i është mohuar e drejta për një seancë dëgjimore në të dy nivelet e kolegeve të DHPGJS-së; (iii) Kolegji i Apelit i DHPGJS-së nuk kishte trajtuar “çështje ekskluzivisht ligjore ose të natyrës së lartë teknike”, çështje këto bazuar në të cilat do të mund të kishin ekzistuar “rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore”; (v) Kolegji i Apelit i DHPGJS-së nuk kishte arsyetuar pse hoqi dorë nga kërkesa për mbajtjen e seancës dëgjimore edhe pse ky ishte pretendimi kryesor i parashtruesit. Duke marrë parasysh të gjitha këto rrethana dhe arsyetimet e tjera të dhëna në këtë Aktgjykim, Gjykata konstatoi se Aktgjykimi i kontestuar, përkatësisht Aktgjykimi [AC-I-19-0213] i Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së i 16 marsit 2022, është nxjerrë në kundërshtim me garancitë e mishëruara në nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, përkitazi me të drejtën për një seancë dëgjimore.
99. Përfundimisht, Gjykata gjithashtu theksoi se (i) bazuar në Ligjin e aplikueshëm për DHPGJS-në, Kolegji i Apelit i DHPGJS ka kompetencë të plotë për vlerësimin e vendimeve të Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së dhe rrjedhimisht, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, ka mundësinë e korrigjimit të mungesës së seancës dëgjimore në nivelin e gjykatës më të ulët, përkatësisht, Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së; (ii) nuk është e nevojshme të shqyrtohet pretendimet e tjera të parashtruesit të kërkesës, sepse të njëjtat duhet të shqyrtohen nga Kolegji i Apelit të DHPGJS-së në përputhshmëri me konstatimet e këtij Aktgjykimi; dhe (iii) konstatimi i shkeljes së nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, në rrethanat e rastit konkret, ndërlihet vetëm me garancitë

procedurale për një seancë dëgjimore dhe në asnjë mënyrë nuk e paragjykon rezultatin e meritave të rastit.

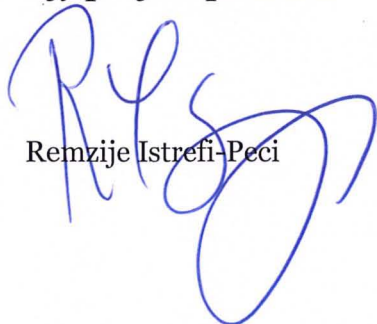
PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.1 dhe 113.7 të Kushtetutës, me nenet 20 dhe 47 të Ligjit dhe me rregullin 59 (1) (a) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 25 janar 2023, me shumicë votash

VENDOS

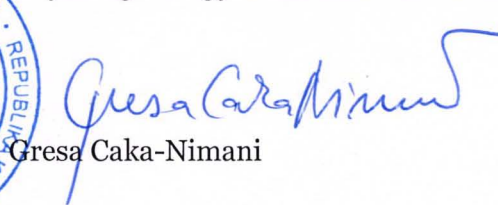
- I. TË DEKLAROJË kërkesën të pranueshme;
- II. TË KONSTATOJË se ka pasur shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut;
- III. TË SHPALLË të pavlefshëm Aktgjykimin [AC-I-19-0213] e Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, të 16 marsit 2022;
- IV. TË KTHEJË çështjen në rivendosje në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së, në përputhje me konstatimet e këtij Aktgjykimi;
- V. TË URDHËROJË Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së që ta njoftojë Gjykatën, në pajtim me rregullin 66 (5) të Rregullores së punës, deri më 25 korrik 2023, për masat e ndërmarra për zbatimin e Aktgjykimit të Gjykatës;
- VI. T'UA KUMTOJË këtë Aktgjykim palëve dhe, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit, ta publikojë në Gazetën Zyrtare;
- VII. Ky Aktgjykim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Remzije Istrefi-Peci

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Gresa Caka-Nimani